

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

KOLEKCE DÁMSKÝCH DOPLŇKŮ - TAŠEK
THE COLLECTION OF LADIE'S ACCESSORIES
- HANDBAGS

LIBEREC 2008

ELIŠKA ČÁSTKOVÁ

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

Souhlasím s umístěním bakalářské práce v Univerzitní knihovně TUL.

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č.121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že TUL má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědoma toho, že užít své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem TUL, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených univerzitou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše).

V Liberci, dne 11. května 2008

.....

Podpis

Poděkování

Děkuji vedoucí své bakalářské práce Mgr. Daně Pejchalové a konzultantce bakalářské práce Ing. Jaroslavě Vaňové za připomínky a rady k mé práci. Velmi děkuji také paní Janě Čutkové za užitečné a praktické rady při realizaci mé práce.

Anotace

Má bakalářská práce se nazývá **Kolekce dámských doplňků – tašek**. Zabývá se oděvními doplňky a podrobněji pak taškami a kabelkami. Pohlíží do historie kabelek a zamýšlí se nad dnešním významem kabelky. Zkoumá podle jakých kritérií si lidé kabelky a tašky vybírají, jaké existují typy tašek a kabelek a pro jaké jsou určeny účely. Práce se také zabývá otázkou, co znamená kabelka pro ženy a jak vnímají tašky muži.

Praktickou částí bakalářské práce jsou návrhy a realizace pěti dámských kabelek. Inspirací pro tvarové řešení kabelek byl svět divokých šelem, konkrétně způsob života a tělesná stavba lva, levharta a tygra. Kabelky jsou netradiční, výrazné, ale přitom funkční a dostatečně prostorné pro běžné nošení.

Annotation

My bachelor work is called **The collection of ladies accessories – handbags**. It is concerned with dress accessories and in details with handbags. My work looks into the history of handbags and think about its meaning in nowadays. It also study the criterions important for choosing the handbags, its purposes and its sense from the men view. It also thinks about the question - what does the handbags mean for women.

Practical part of my bachelor work consist of design and implementation of five ladies handbags. I took inspiration for its shapes in the world of wild beasts, especially in the way of living and physique of the lions, leopards and tigers. Handbags are unusual, expressive but functional and spacious enough for casual carrying.

Klíčová slova

kabelka, koženka, lev, levhart, tygr, tvar, barvy

Key words

handbag, artificial leather, lion, leopard, tiger, form, colours

Obsah

	Úvod	9
1.	Doplňky	10
2.	Kabelky, tašky, kufry, batohy	15
2.1	Historie kabelek.....	15
2.2	Kabelky dnes.....	17
2.2.1	Nároky spotřebitelů.....	18
2.2.2	Typy kabelek pro různé účely.....	18
2.2.3	Kabelky a jednotlivé styly.....	19
2.3	Muži a tašky.....	19
2.4	Ženy a kabelky.....	20
2.4.1	„Fashion“ kabelky a kabelky – ikony.....	21
3.	Inspirace	23
3.1	Situace na českém trhu.....	23
3.2	Trendy.....	23
3.3	Inspirace divokými šelmami.....	24
4.	Velké kočky – Pantherinae	26
4.1	Tělesná stavba.....	26
4.2	Způsob života.....	27
4.3	Lev – Panthera leo.....	29
4.4	Levhart – Panthera pardus.....	30
4.5	Tygr – Panthera tigris.....	31
5.	Barvy	34
5.1	Symbolika barev.....	34
5.2	Vnímání a působení jednotlivých barev.....	34
5.3	Ochranné zbarvení živočichů.....	35
6.	Praktická část	38
6.1	Výběr charakteristických vlastností pro tvarování.....	38
6.2	Výběr barev.....	39
6.3	Materiál.....	39
6.3.1	Koženka – plastická kůže.....	40
6.3.2	Materiál pro vypodšívkování kabelek.....	41
6.3.3	Syntetická kožešina.....	41
6.3.4	Drobná příprava.....	41
6.3.5	Výplňkový a výztužný materiál.....	42

6.4	Postup práce.....	42
6.4.1	Tvorba návrhů.....	42
6.4.2	Vytvoření stříhů.....	45
6.4.3	Spojovací proces.....	52
6.5	Popis kabelek.....	53
7.	Závěr.....	56
	Seznam použité literatury.....	57

Úvod

Při zpracování své bakalářské práce nazvané „**Kolekce dámských doplňků – tašek**“ jsem studovala různé knihy, časopisy a katalogy o doplňcích. Zamýšlela jsem se nad tím, co znamená tento doplněk pro mě, jak se v průběhu let mění mé vnímání kabelky. Zkoumala jsem, jaká je nabídka kabelek na českém trhu, protože jsem chtěla vytvořit takové kabelky, které mě v obchodech chybí.

Záměrem mé bakalářské práce bylo vytvořit kolekci dámských kabelek, které měly být netradiční, neobyčejné, výrazné, ale přitom funkční a dostatečně prostorné. Kabelky jsou odvážné, ale jen tak, aby se daly využít pro běžné nošení. Jsou určeny pro mírně extravagantní ženy, ale i pro ženy v obyčejném oblečení, kterému právě kabelka dodá nevšední vzhled. I když více budou vyhovovat spíše ženám mladším, nejsou určeny pro konkrétní věkovou skupinu. Jsou zkrátka pro ženy divošky, které umějí vytáhnout drápky, když je potřeba.

Inspiroval mě svět zvířat, z něhož jsem si vybrala kočkovité šelmy. Již několikrát v minulosti byly v módě oděvy i doplňky inspirované pestrým zbarvením levharta a tygra. Mým cílem ale bylo vytvořit kabelky inspirované tělesnou stavbou a způsobem života některých velkých koček – lvů, levhartů a tygrů. To, jak na mě jednotlivé šelmy působily, co mě na nich nejvíce upoutalo, jsem přenesla do tvarů kabelek a spojila s určitými barvami.

V teoretické části práce se zabývám kabelkami jako takovými, jejich historií a významem kabelky dnes, kdy se na kabelku pohlíží nejen jako na užitkový předmět sloužící k přenášení něčeho někam, ale jako na snad vůbec nejdůležitější doplněk ženy. Zabývám se také designem kabelky, který vychází z tvarů jednotlivých částí těl divokých šelem, a výběrem materiálu a barev. Praktickou část práce tvoří návrhy a realizace dámských kabelek.

1. Doplnky

Latinsky accessio, česky doplněk znamená dodatek, přídavek, něco přiřazeného k jinému celku. Módní doplňky jsou nespočetné módní maličkosti, které však charakterizují oděvní styl doby stejně přesně jako silueta nebo barva oděvu. Pokud odmítáme splynout s okolím, jsou to právě doplňky, které vnášejí do celku stylovost, symboliku, znak postavení i moci. Vhodně zvolený doplněk dokáže upoutat pozornost tam, kam chceme, a nezdůraznit místa, která zdůraznit nechceme. Doplňky dokáží doladit celkový vzhled, pomáhají zdůraznit naše přednosti i odvést pozornost od kritických míst naší postavy. A co víc, umějí s naším i stávajícím šatníkem doslova čarovat, dodat mu dojem módnosti a současnosti. Doplňky jsou takovou třešničkou na dortu, ozdůbkou, která může ze starého modelu vykouzlit model úplně nový.

Když se probíráme staletími, narazíme na mnohé, nám dnes samozřejmě užitékové předměty (flakóny, nádoby na voňavky a těkavé soli, párátko, hodinky, šitíčka), které někdy patřily k nejžádanějším a draze placeným doplňkům, bez nichž nebylo možné se obejít. Každá doba si vytvořila vlastní hračky, od 12. do 17. století např. patří ruční zrcadlo a zrcátko do kabelky k žádaným doplňkům dámy; nosilo se kolem krku, na zlatých řetězech nebo u pasu, sloužilo jako střed vějíře, bylo vsazováno do rámečku ze želvoviny, slonoviny, pozlaceného stříbra, s miniaturami a leptaným vzorem. Teprve když bylo vynalezeno lití zrcadlového skla a s ním se objevila velká nástěnná zrcadla, vyšla malá zrcátka poněkud z módy. V 15. století nosily ženy dlouhé šaty a jedinou změnou odlišující šlechtičnu od poddané byly rozdílné ozdobné prvky a homolovitý čepec. V období rokoka se staly velmi důležitými vějíře. V 50. letech 20. století by si žádná žena nevyšla nedbale ustrojená, což znamenalo nezapomenout na dokonalou kombinaci klobouku, kabelky, rukavic a deštníku.

To, co v minulosti bylo závazné, v současnosti je volitelné neboli věcí módy, osobního vkusu, okolností a také finančních možností. Často vyvstává otázka, co se k čemu hodí a jaké doplňky jsou vhodné pro určitou příležitost. Nešťastná volba kabelky, obuvi nebo nevhodné bižuterie dokáže zničit i sebekrásnější oděvní komplet. Na druhé straně originální brož dodá jednoduchému saku punc nevšednosti a elegance.

Touha po krášení je zcela nezávislá na kultuře a společenském postavení. Existují národy, které se celé věky obešly bez ošacení, ale nikdy bez ozdobných doplňků.

Dnešní doplňky:

Šperky – náušnice, prsteny, náramky, náhrdelníky, brože

K nejmenším a snad i nejstarším doplňkům, které mají zejména dámy v oblibě, patří šperky. Člověk se různými způsoby zdobil od pradávna. Už samotné slovo šperky a od něho odvozené šperkovat či vyšperkovat jasně říká, k čemu by tyto doplňky měly sloužit. Šperky mohou být v různém stylu – jednoduché, nenápadné z přírodních materiálů (kožené šňůrky, dřevěné korálky, perleťové kousíčky); decentní a elegantní (z klasických drahých kovů, perly, drahé kameny, diamanty); zdobné, jemné, ženské, s přívěsky (z drahých kovů nebo bižuterie, s kamínky a ornamenty); zajímavého tvaru, designu a zpracování, umělecky zpracované...

Hodinky

Tento doplněk mnoho lidí považuje za nepostradatelný. Říká se, že když člověk nemá hodinky, jako by si nevážil času... Hodinky jsou považovány nejen za „měřič času“, ale také za šperk, doplněk, který zdobí.

Šátky a šály

První předzvěsti šátků se objevily již v období faraónů ve starověkém Egyptě. Průhledné závoje tehdy plnily spíše ochrannou funkci – zahalovaly obličej, ramena i dekolt před prudkým sluncem, ale také před nepříjemným pískem a písečným prachem. Svou ochrannou úlohu plnily ještě dlouho poté a plní ji i dnes. Už se ale objevují šátky barevnější, zdobené a z drahých materiálů, které jsou součástí slavnostního oblečení. A tak se staly módní záležitostí. Mění se jejich vzory, materiály, velikosti i způsob nošení.

Pásky

O tomto doplňku se dá říci, že je nejobvyklejší mužskou ozdobou. U žen je ale v současné době také velmi používán. Odděluje od sebe často různé druhy oblečení, je ozdobou, která jednoduchým způsobem ozvláštňuje šatník. Pásky jsou nyní velmi módním doplňkem v různých provedeních a ve všech barvách. Látkové, kožené, řetízkové, plastové. Barva spony pásku – použitého kovu – by měla odpovídat barvě

doplňků a šperků, které nosíme. Zlatá spona ke zlatým šperkům a stříbrná ke stříbrným. Výběr pásku je velice důležitý u profesního šatníku, kde má žena předepsaný určitý styl oblečení. Pak je dobré zvolit decentní, elegantní kožený pásek, který ladí s barvou bot, kabelky a ostatních doplňků.

Klobouky

Pokrývky hlavy byly původně jen účelové prostředky. Chránily před sluncem, deštěm, zimou, větrem i pískem a měnily se s ročním obdobím a zeměpisnou polohou. Nejinak je tomu i dnes, ale navíc získaly pokrývky hlavy hodnotu módního objektu. V současnosti už se ale klobouky zdaleka nenosí tolik jako dříve. V 50. letech 20. století tvořil klobouk neoddělitelnou součást elegantního zevnějšku. V 60. letech ale upadl v nelibost. Klobouk nešel dohromady s tehdy objemnými účesy a modely s širokou krempou byly nepraktické pro cestování. Dodnes se ale klobouky uchovávají v módním podvědomí. Nejmasovější přehlídka klobouků se každoročně koná na anglickém závodišti v Ascotu. Nosit klobouk znamená považovat ho za doplněk se vším všudy. Nosí se spíše barety, bekovky, kšiltovky...

Punčochové zboží

Největší pozornost byla punčochám věnována v době, kdy se v ženské módě začaly objevovat krátké sukně. Každá sezóna přináší něco nového, nové barvy i nové vzory. Punčochy jsou módní doplněk, který by měl barevně ladit s oblečením. Punčochy mohou být opravdu zajímavým kouskem šatníku.

Obuv

Obuv je nesporně velice důležitá část oblečení. Styl obuvi a barva samozřejmě působí jako doplněk – doplňuje celkový dojem z oblečení. Nejčastější barvou bot je v každém šatníku černá. Světlá barva bot opticky zvětšuje velikost nohy. Vyšší podpatek nohy prodlužuje a zeštíhluje.

Rukavice

Původně rukavice splňovaly jen jeden jediný účel – ochránit ruce proti zimě, později i při práci a až poté převzaly úlohu dekorativní, ozdobnou. Současné rukavice pro

běžné nošení plní mnohdy obě úlohy současně – ochrannou i dekorativní. Nošení rukavic je obvyklé spíše v chladných dnech roku. Nošení jen pro účely dekorativní, stejně jako klobouku, se pomaličku vytrácí. Z hlediska módy hraje roli barva, materiál a provedení rukavic, které by měly ladit s oblečením. V zimě se barva rukavic často ladí s barvou šály a čepice.

Kabelky

Tomuto tématu je věnována další kapitola.

Deštníky

Deštníky jsou také doplňky, bez kterých se dnes žádná žena neobejde. Není to však jen praktická pomůcka chránící proti dešti, případně proti slunci, ale módní doplněk. Deštníky mají dlouhou historii a od svého vzniku jí procházejí téměř beze změny. Jen se nosí mnohem méně než dříve a snad už jen z filmů známe dámy, jejichž jediná procházka se neobešla bez deštníku či slunečníku ozdobeného krajkami či kanýrky. Dnes bývá deštník často ukryt na dně kabelky a tak si jej vybíráme jen podle barvy, velikosti a funkce – vystřelovací, skládací. Deštník může být příjemným oživením vzhledu. Měl by stylově a barevně odpovídat šatníku. Může se stát, že deštník pokazí celkový dojem – například když elegantní dáma použije barevný reklamní deštník.

Brýle

Doby, kdy člověk své brýle stydlivě schovával v kapse a na nos je nasazoval v ústraní, ve chvílích, kdy již nedokázal rozluštit nečitelný nápis, jsou v nenávratnu. Brýle totiž dávno nejsou jen optickou pomůckou, ale i významným módním doplňkem.

Sluneční brýle jsou nepostradatelné pro ochranu před slunečním zářením a oslněním, které může být způsobeno příliš silným světlem. Jako ozdobu je objevilo až 20. století. Ve 20. letech 20. století se sluneční brýle staly součástí image. Do 50. let se tmavé brýle nosily hlavně jako ochrana očí především mezi řidiči a na lyžařských svazích. Kouzlo slunečních brýlí objevili také filmoví režiséři. V 70. letech filmy a pop music povznesly s definitivní platností brýle na úroveň klasického doplňku.

Zdánlivé maličkosti – psací potřeby, diář, mobilní telefon

Ani takové maličkosti, jaké stráví většinu času na pracovních stolech, v kabelkách, v kapsách či pouzdrech, se nedají opomenout. Všechny tyto zdánlivé maličkosti by měly odpovídat společenskému a pracovnímu postavení a dotvářet osobní image, neboť se používají jako prostředek reprezentace a výjimečnosti.

Dalšími důležitými doplňky jsou cestovní zavazadla, kufříky, peněženky, pouzdra na diáře, přehozy jako je pončo a pléd...

[1] [3] [11]

2. Kabelky, tašky, kufry, batohy...

2.1 Historie kabelek

Kabelky jsou neodmyslitelnou součástí módní historie od té doby, kdy s sebou lidé potřebovali nosit různé vzácné věci. V průběhu času se mění pouze nošené věci, dříve to byly dopisy, vějíře, vonné soli, a dnes jsou to telefony, notebooky atd.

Kabelka je symbolem ženskosti a zároveň nepostradatelným módním doplňkem. Ovšem, pohlédneme-li do historie, nebývala kabelka vždy jen výsadou dam.

Vůbec první kabelky byly hrubé pytlíky tvarované z listů a zvířecí kůže. Nicméně první literárně doložené použití kabelky je ze 14. století – Egyptské hieroglyfy popisují muže s malým sáčkem kolem pasu. Tento sáček se nosil na provázku a používali ho pouze muži na nošení mincí. Později se kabelky staly symbolem společenského postavení, užívali je muži i ženy. Lidé mohli ozdobit své kabelky šperky nebo výšivkami, které odrážely jejich bohatství, a používali drahé materiály jako hedvábí. Tyto křehké taštičky nebyly moc praktické. Portréty nejbohatších a vlivných lidí té doby zobrazují, jak se kabelka připevňovala k šatům pomocí střapcové stuhy.

Ve středověku se drobné předměty a peníze ukládaly do kapes na opasku nebo do kožených, nahoře zdrhnutých váčků (měšců), připevněných k opasku. Ve 14. a 15. století se běžně nosily váčky nebo měšce stažené kolem otvoru a zavěšené u pasu. Na burgundském dvoře se nosil tzv. aumonière – kožený váček na drobné peníze (almužny). Byl součástí dvorského oděvu a nosili jej muži i ženy.

Móda pozdní gotiky přináší dokonce celé kolekce váčků nejrůznějších velikostí, které se nosily u pasu a zvonily.

Váčky připevněné k pasu se udržely i v oděvu renesančním. Během tohoto období se vyráběly také větší látkové tašky, které byly používány cestovateli. Nosily se zavěšené úhlopříčně přes tělo. V 17. století můžeme vidět větší rozmanitost, módní pro muže i ženy byly malé kabelky. Nezbytné bylo pro mladé dívky umět vyšívat dříve než se vdaly. Na kabelkách z této doby vidíme krásnou unikátní uměleckou práci.

Počínaje rokokem až do 19. století nosily ženy bohatě zdobené, vyšíváné, pletené nebo háčkované sáčky. V dámské módě se měšce proměnily v kapsáře uvázané kolem pasu a schované pod širokou sukní. Muži opustili od nošení kabelek, protože byly vyvinuty všité kapsy do kalhot. V našem slova smyslu pronikla kapsa do pánské módy až v poslední třetině 17. století. Znamý justaucorps z doby Ludvíka XIV.

měl první kapsy. Teprve později se šily na vestách a potom na kalhotách. Od té doby není bez nich pánská móda myslitelná.

Koncem 18. století už nebylo módní nosit objemné sukně s kapsáři a tak se objevil předchůdce dámské kabelky, nazvaný pompadour.

- Pompadour - dámská kabelka v podobě látkového (obvykle sametového nebo hedvábného) nebo krajkového váčku. Má jméno podle proslulé Jeanne Antoinette Poisson markýzy de Pompadour, milenky Ludvíka XV.

Na začátku 19. století se začala nosit reticule, opravdová, v ruce nošená kabelka, na kterou se pohlíželo jako na doplněk oblečení.

- Ridicul (reticule) - dámská kabelka v podobě váčku. Byla to miniaturní kabelka nejčastěji zhotovená ze síťoviny, z korálků a brokátu, vyšíváná. Nosila se zavěšená na předloktí na dlouhé hedvábné šňůře. Ženy měly různé kabelky pro různé příležitosti a tyto tašky se objevovaly v každém módním časopise. Ženy v nich schovávaly různé drobnosti - růž, pudr, vějíř, lahvičky na voňavku, navštívenky, pouzdra nebo vonné soli. Právě z této kabelky se později vyvinula večerní kabelka s dlouhým uchem přes rameno. V tomto období přibýly také první kožené kabelky a proutěné košíčky.

V období biedermeieru nosili váčky na peníze i muži (Geldkatze - dvojitý váček na peníze, často pletený nebo háčkovaný, s rozparkem po straně). Sedláci si jej připevňovali k opasku. Biedermeierovské měšťanky měly stále při ruce ozdobné pytlíky na šicí potřeby a jiné drobnosti.

Empirová kabelka bývá látková, oválného tvaru s delším ouškem.

Termín handbag (kabelka, příruční vak) se začal používat na začátku 19. století. Nazývalo se tak v ruce držené zavazadlo, které nosili obvykle muži. Z tohoto zavazadla pak vznikly nové kabelky pro ženy s komplikovanými přezkami, sponami, speciálními vnitřními přihrádkami na operní brýle, kosmetiku a vějíře. Tvarem rokokových, empirových a biedermeierovských váčků se občas inspiřují i moderní dámské kabelky a tašky.

Na počátku 20. století přibýly kožešinové rukávniky válcovitého tvaru, které sloužily zároveň jako kabelka (taschenmuff).

Počátkem 20. století se také objevují první pevně vyztužené kabelky a kabelka se stává čím dál tím důležitějším módním doplňkem.

V r. 1950 stoupl význam důležitých designérských domů jako Chanel, Louis Vuitton a Hermès a kabelky se stávají středem zájmu nejen velkých módních domů, ale i módních návrhářů. V r. 1960 následuje úpadek starých klasických názorů a vzestup mladé kultury.

Další názvy historických kabelek:

- Bourse

Francouzské označení pro peněženku nebo taštičku na toaletní potřeby. Tohoto názvu se používalo také pro pytlík na vlasy kolem r. 1730.

- Filec

Cestovní kožený a okovaný měšec.

- Petit-point

Vídeňská večerní kabelka s charakteristickými barevnými květinovými a figurálními vzory, vyšitými křížkovým stehem na kanavě.

[1] [9] [11]

2.2 Kabelky dnes

Ženská kabelka je nejen užitečným předmětem k ukládání různých předmětů, ale také ozdobou. Spojí-li se vhodný materiál, tvar a vypracování, pak vznikne módní předmět zahrnující účelnost i krásu. Snad i proto se kabelka stala pro ženy nezbytností, bez které neudělají ani krok. Do kapes dámského oblečení se navíc mnoho věcí nevejde. Ženy s sebou často nosí více drobností a nezbytností – doklady, peněženku, klíče, kosmetickou taštičku, mobilní telefon, diář, psací potřeby, brýle, kapesníky..., a to všechno kapsy nepojmou. Jsou tu však dámské kabelky různých provedení, velikostí, barev a tvarů s jednou nebo více kapsami.

Kabelka by měla splňovat touhu žen vyjádřit svou image, svou osobnost a jedinečnost. Obecné platí, že kabelka by měla ladit s botami a páskem. Pestrobarevné, lesklé kabely a tašky se vzory upoutávají pozornost. Takové kabelky by tedy po zavěšení na rameno měly sahat do míst, kde nám pozornost vadit nebude. Žena se silnějšími boky by proto neměla v těchto partiích kabelku nosit (většina žen si naopak myslí, že kabelou boky zakryje). Materiál i provedení kabelky je dobré volit podle účelu a příležitosti. Proto by se neměla stejná kabelka nosit k oblečení pro různé příležitosti. U nás se stalo zvykem mít jednu či dvě kabely – „tutovky“, zpravidla černé, které se nosí vždy a všude. Na procházku, do kina, do práce, na ples...Kabelky by se měly

střídat. Sportovní kabely ke sportovnímu oblečení, malé drobné kabelky jsou vhodné jako společenské. Pro běžné nošení je nabídka kabelek nesmírně široká.

[3]

2.2.1 Nároky spotřebitelů

Při výběru tašky hraje roli příležitost pro kterou si tašku kupujeme (společenské kabelky, sportovní tašky, cestovní kufry), styl, velikost, proporce těla (kabelka upoutá pozornost do míst, kde ji nosíme), materiál, barva, množství kapsiček (na doklady, klíče), způsob uzavírání (bezpečnost před zloději) a spousta dalších faktorů. Výběr tašky také závisí na věku. Pro děti to budou určitě barevné batohy s vyztuženou zadní částí. Pro teenagery tašky přes rameno nebo batohy. Starší dámy zvolí raději tašku na kolečkách.

2.2.2 Typy kabelek pro různé účely

Kabelky, vaky, tašky, batohy, kufry atd. mají od pradávna jednu hlavní funkci a tou je přenášení různých věcí z místa na místo. Dnes už je na trhu výběr tašek různých rozměrů, tvarů a materiálů sloužících pro různé účely. A objevují se stále nové, které odrážejí způsob života a potřeby lidí. Jsou to např. taštičky a pouzdra sloužící jako obal (na kosmetiku, mobilní telefon, notebook, fotoaparát, holicí strojek, nůž, zapalovač, hudební nástroje, sportovní potřeby, DVD, diář...) nebo tašky na motorku, kolo apod.

Tašky lze rozdělit do několika kategorií podle účelu použití.

Typ tašky – účel použití:

- Aktovka – business, pracovní
- Cestovní kabelka – sportovní, cestovní
- Cestovní kufr - cestovní
- Batůžek – sportovní, městské, turistické, školní
- Malá večerní – večerní, společenské příležitosti
- Libovolná kabelka – běžný den
- Nákupní taška – nákupní
- Speciální – různé

2.2.3 Kabelky a jednotlivé styly

- Přirozený styl

Pro tento styl jsou vhodné jednoduché, uvolněné kabelky, batůžky či velké kabely bez pevného tvaru. Z materiálů jsou v tomto stylu oblíbené plátěné, přízové a kožené kabely.

- Klasický styl

Vhodné jsou kabelky jednoduché, elegantní kabely geometrických tvarů, případně kufříky a aktovky vždy z kvalitních materiálů, nejlépe z kůže.

- Romantický styl

Pro tento styl jsou vhodné menší kabelky zdobené ornamenty, korálky, květinovými vzory a aplikacemi, které evokují romantickou náladu. Mohou být doplněny například řetízkovými uchy.

- Dramatický styl

Charakteristické jsou nápadné kabely, s kontrastními a zajímavými detaily, s nepravidelnými vzory, které přitahují pozornost.

- Kreativní styl.

Prakticky jakékoli kabelky různých velikostí, barevné s rozmanitým zdobením, různými vzory a provedením.

2.3 Muži a tašky

Muži nepovažují tašku zdaleka za tak důležitý doplněk, jakým je pro ženy kabelka. Zabývají se spíše velikostí a funkcí než designem.

Existuje celá řada typů pánských tašek a nedá se říci, že by nějak zvlášť podléhaly módě, nebo sezónním trendům. Na trhu je celá řada typů pánských tašek a spousta materiálů, barev i vzorů. Čeští muži se však tašek přes rameno i do ruky stále bojí a nosí spíše zastaralé ledvinky nebo batohy, aby nepůsobili zženštile. Dnešní muž ale tašku potřebuje, nosí s sebou stále více nezbytností – nejen mobilní telefon, peněženku a klíče, ale i mp3 přehrávač, diář, parfém a brýle je třeba někam uložit.

Typy pánských tašek:

- Tašky přes rameno

Jsou velice praktické, moderní a slušivé. Nejsou určeny jen pro sportovce, ale dají se nosit i do práce nebo do školy. Na trhu jsou v různém provedení – sportovní barevné v retro stylu, elegantní kožené od světových návrhářů, sportovně-elegantní, koženkové i látkové. Dají se k nim sehnat i peněženky a klíčenky ve stejném designu.

- Tašky do ruky

Jsou určeny spíše pro odvážnější muže, protože zatím stále platí, že muži se za tašku v ruce stydí. Tašky do ruky existují jak v malém provedení na běžné nošení, tak ve větším na sport či na víkend. Opět se dají sehnat jak elegantní, tak sportovní. Nabízí je většina firem zabývajících se módou.

Celkově platí, že je dobré u elegantního oblečení sladit barvu tašky s páskem a botami, u těch sportovnějších záleží na vkusu. Taška může buďto ladit nebo tvořit naopak kontrast s oblečením, čímž na sebe upoutá pozornost.

[13]

2.4 Ženy a kabelky

„Muž je pro ženu téměř stejně důležitým doplňkem jako kabelka,“ řekl Ashton Kutcher, americký herec a manžel Demi Moore.

Pro ženy, které se trochu zajímají o módu a styl, je kabelka dnes suverénně nejdražší součást celého outfitu. Bývá cennější než šperky, které má žena na sobě, nemluvě o oblečení. Nechala za sebou i někdejší perlu šatníku, boty. Výjimkou nejsou ani ženy, které jsou za kabelku ochotny obětovat celý plat nebo dokonce několik platů. Kvalitní kabelka je pro střední a vyšší třídu známkou solidnosti. Přijde-li manažerka na jednání s čímsi, co koupila na trhu, působí stejně zvláště jako manažer, který přijede v oprýskaném autě.

Kabelky jsou pro ženy tímtož, čím pro muže auta. V kavárnách se rozebírají ceny, kvalita materiálu, nadčasovost, funkčnost, design a dokonce i servis: nejlepší značky totiž čistí zákaznicím kabelku zdarma v kterémkoli obchodě na světě. Přijde-li

žena mezi partu kamarádek s novou kabelkou, bude se tato skupina chovat podobně jako skupina mužů, z nichž si jeden právě koupil vůz. Rozdíl bude snad jen v tom, že zatímco muži uznale mručí a hvízdají, ženy okouzleně vzdychají a výskají. Pak už všechno probíhá podobně. Objekt nákupu je znalecky obhlédnut ze všech stran. Nakoukne se mu do interiéru, zkontroluje přídatné vybavení – má „to“ i klíčenku? Koupila si majitelka též peněženku? A co pásek? Bude to v kurzu ještě za dva roky? Zatímco seance mužů kolem nového auta končí tím, že si ho každý z nich krátce projede, přítomné ženy si kabelku na moment pochovají. Trochu se s ní pomazlí a vrátí majitelce.

2.4.1 „Fashion“ kabelky a kabelky - ikony

Dobré kabelky se dělí na dvě velké skupiny: na trendy neboli módní kabelky a na nadčasové kousky. Ty druhé příliš nesouvisí se vkusem majitelky a to z nich dělá ideální dárek. Prošly selekcí času, vrtkavou přízní žen i měnících se trendů: hodí se téměř každé, téměř ke všemu.

- „Fashion“ kabelky jsou kabelky na jednu sezónu. Ženy si je kupují, protože aby byly podle poslední módy, musí je prostě mít. Tyto kabelky stejně jako konfekce sledují sezónní módní trendy. Ke každé nové kolekci patří nová kabelka. Při jejich navrhování tvůrci fantazii žádné meze nekladou.
- Naproti těmto „fashion“ kabelkám stojí kabelka-ikona. Klasická kabelka, která se stala mýtem. Je to kabelka na celý život, je nadčasová, překonává všechny trendy a zůstává vždy elegantní. Takové kabelky se zapsaly do historie. Jsou jednoduché, mají jen dva až tři designové prvky, ale zato výrazné, takové, které si všichni zapamatují. Taková kabelka je velmi cenná a samozřejmě málo dostupná. Prochází sezónami a dobami a nikdy se nestala obětí přelétavé paní módy. Navíc kabelka-ikona dokáže zdokonalit i to nejjednodušší oblečení, umožňuje se odlišit, je důkazem dobrého vkusu. Na věčně moderních kabelkách-ikonách je něco hluboce uklidňujícího. Jsou určitým útočištěm, prostředníkem. Protože často patřily bytosti, která nám je drahá. Protože se staly talismanem, skrývajícím velká tajemství.

Nejslavnější kabelky

Mají jméno, otce i rok narození. Z některých kabelek se staly legendy a vstoupily do ženských snů.

Nemají honosný název, ale jsou to perly: Kelly bag a Birkin bag od Hermès, „prošívaná“ kabelka od Chanelu, jedinečný Vuitton, památný Gucci na zelenočerveném řemínku, Bowling bag od Prady, klasický „válec“ od Diora s monogramem CD. [8] [10]

3. Inspirace

3.1 Situace na českém trhu

Na své bakalářské práci jsem začala pracovat tím, že jsem zjišťovala, jaká je současná nabídka dámských kabelek a tašek. Prošla jsem spoustu obchodů, jak kamenných, tak internetových, abych získala přehled o nabídce. Nabídka dámských kabelek a tašek je celkem rozmanitá. Vypozorovala jsem několik typů zpracování kabelek pro běžné nošení, které se objevují nejvíce:

- Kombinace potištěného a nepotištěného materiálu, většinou textilního, méně koženka.
- Větší tašky z textilního materiálu s celoplošným potiskem, především s rostlinnými (květinovými) motivy.
- Elegantní kožené kabelky, jednobarevné. Nosí se buď v ruce nebo přes rameno, jsou vypracované v detailech (zapínání, zipy, cvočky, přezky, řetízky).
- Sportovní kabely z barevné koženky, většinou v kombinaci dvou barev. Nosí se přes rameno, mají popruh, jehož délka se nastavuje pomocí plastové průvlekové spony.
- Kombinace textilní kabelky a kožených úchytek, popř. lemů v jiné barvě.
- Army styl.
- Styl „bábuška“ – orientální, barevné, květinové motivy v multibarevných tiscích.
- Vyřezávané vzory do kůže (geometrické, drobné).

Také se objevují jednobarevné kabelky z kůže, které mají strukturovaný vzor (had, krokodýl apod.), kabelky s efektem opotřebenosti, ale i něžné např. s ozdobnou květinou nebo jinými aplikacemi ve stejné barvě jako podklad.

3.2 Trendy

Dále jsem zjišťovala současné trendy a vývoj trendů pro následující období a to z časopisů, katalogů, internetu a přednášek. Co se módních trendů týče, dalo by se říct, že se kabelka stala nepřehlédnutelnou.

Stále se nosí uvolněný styl a objem, což se promítá i do větší velikosti kabelek – poskytují dostatek prostoru pro všechny „nezbytnosti“. Prosazují se indické, africké

i secesní motivy. Ze vzorů jsou to geometrické, abstraktní, ale i pestré květinové. Stálým hitem je retro styl, převážně vliv 80. a 60. let. Vše se leskne a třpytí – oblíbená je celá paleta okázalých barev nebo metalické barvy jako stříbrná. Používají se lesklé, lakované materiály (koženky, lakované kůže), a to i prošívané. Celkový dojem umocňují zajímavé detaily - šňůry, patenty, přezky, třásně, kapsičky, cvočky, nášivky, potisky, lemy, korálky, flitry, štrasy, umělé kameny, vyšívání převzaté ze všech možných lidových stylů, řetízky apod., zkrátka zdobení je stále v kurzu. Používají se i mohutnější řetězy, plastové i kovové.

3.3 Inspirace divokými šelmami

Šelmy patří k těm skupinám savců, které poutaly odedávna pozornost člověka. Nejen tím, že setkání s mnohými z nich znamenalo pro něj riziko vážného poranění nebo i ohrožení života, ale i pro mnohé vlastnosti, kterých si člověk vždy cenil a jejichž nositelem by se rád sám stal: sílu, odvalu, obratnost, bystrost. V dávných dobách, kdy jedním ze základních zdrojů obživy člověka byl lov, představovaly pro něj šelmy i přímou potravní konkurenci. A co víc, z lovce se leckdy stával lovený a člověk končil v drápech šelmy sám jako kořist.

Snad právě tady leží v hlubokém podvědomí člověka kořeny velkého respektu, obdivu, úcty, ale i strachu, které mnozí lidé dodnes vůči šelmám cítí. Podařilo-li se pak některému z našich předků velkou šelmu ulovit, nesmírně tím v očích svých soukmenovců získal a zařadil se mezi vybrané muže své družiny. To můžeme dodnes vidět u primitivních národů, kde ozdoby zhotovené z drápů, zubů nebo kůží šelem směřují nosit jen ti, kteří patří mezi nejvyvolenější. Kultury primitivních národů nám také ukazují, že respekt k šelmě může dospět i tak daleko, že je ztotožňována s božstvem.

Platilo-li toto všechno o šelmách obecně, pak to tím spíše platí o nejdokonalejších z nich, o šelmách kočkovitých. Je mezi nimi i několik druhů dostatečně velkých na to, aby už jen svými rozměry a fyzickou silou vzbudily respekt člověka. Žádné jiné skupině šelem se také nedostalo té výsady, aby jí člověk přisoudil tolik monarchistických titulů. Mezi kočkami vybral člověk krále všech zvířat – lva; vyvolil mezi nimi i knížete indické džungle a cara severské tajgy – tygra; našel mezi nimi i korunního prince, který sleduje stopy svých silnějších královských příbuzných – levharta.

Stejnou roli, jakou má u kultur západních lev, má u kultur východních tygr, u kultur jihoamerických jaguár, a jinde zase levhart. Nemusíme se ani uchylovat

k hlubokému kulturnímu dědictví lidstva, stačí si připomenout i náš docela všední a obyčejný život. Kolikrát mluvíme o člověku mrštném jako kočka, bystrém jako rys, silném jako tygr nebo hladovém jako lev.

Velké kočky tedy vždy přitahovaly pozornost lidí, ať už svou velikostí a silou, nebo rozmanitostí historek, které se o nich tradují. Malíře a sochaře přitahuje krása jejich těla a ladnost pohybů, milovníky přírody pak zajímavý způsob jejich života.

[2]

Bez povšimnutí nenechávají velké kočky ani módní návrháři, pro které je nejzajímavější „leopardí“ vzor. Vždyť v 70. letech 20. století způsobila vlna módy levhartích kožichů, že se tato šelma stala vzácnou i tam, kde do té doby nebyly o její budoucnost vážnější obavy. Móda inspirovaná Dálným východem a oděvy lidí žijících v asijských stepích se nám každou chvíli vrací. Objevují se nejen textilie se vzory divokých šelem, ale i kožešiny, ať už pravé nebo jejich imitace. Zatímco dříve se dbalo na dokonalé napodobení leopardího vzoru, který se tradičně kombinoval pouze s černou barvou a zlatými doplňky, dnes můžeme najít leopardích imitací celou řadu, od těch pravdivějších až po ty grafické, a to v kombinaci s širokou paletou barev.

Velký rozmach zvířecích vzorů byl naposledy v období podzim – zima 2006, v době, kdy už jsem začínala přemýšlet nad svou bakalářskou prací. V módě byly vzory leopardí, tygří, černobílá kombinace zebry, hadí kůže, žirafa. Nejvíce používaný byl samozřejmě vzor leopard. Barvy byly přírodní, od světle pískové přes zlatou až po nejtmaší stupeň hnědé, i velmi výrazné jako růžová, červená, fialová, zelená, žlutá.

Tento opětovný vzestup zvířecích vzorů mě inspiroval k tomu, abych téma velkých koček zpracovala nějak jinak. Chtěla jsem ušít kabelky výrazné, originální, ale zároveň takové, které se budou dát nosit nejen jednu sezónu. Kabelky, které budou výrazné ne vzorem, ale tvarem. Vybrala jsem si tři asi nejznámější šelmy – lva, levharta a tygra. Kabelky jsou rozdělené do tří skupin podle jednotlivých zvířat. Každá šelma je vždy něčím charakteristická, něco na ní nejvíce upoutá. Tyto charakteristické prvky se pak promítají do tvarů kabelek.

4. Velké kočky – Pantherinae

Jak jsem se již zmínila, pro mé kabelky mi byly inspirací kočkovité šelmy, jejich tělesná stavba a způsob života. Proto zde uvážím některá fakta, která mě nejvíce zaujala a inspirovala a ovlivnila výsledné tvarování kabelek.

Do skupiny velkých koček patří:

- irbis neboli levhart sněžný
- levhart
- lev
- jaguár
- tygr

Z těchto pěti velkých koček jsem si vybrala tři obecně nejspíš nejvíce známé, lva, levharta a tygra, a o nich jsem poté nastudovala následující zajímavosti.

4.1 Tělesná stavba

Stavba těla velkých koček prozrazuje vysoce schopného lovce. Tělo je štíhlé, ale přitom dostatečně mohutné a silné, neobyčejně pohyblivé s přiměřeně dlouhým ocasem. Lebka velkých koček je masivně až robustně stavěná.

Tlapy velkých koček jsou víceméně okrouhlé a zespodu porostlé srstí kromě chodidlových polštářků, které jsou lysé a pokryté tuhou kůží. Chodidlový polštářek je však uvnitř vyplněn pružným vazivem, které činí chůzi měkkou, pružnou a neslyšnou. Velké kočky našlapují jen na prsty a nikoli na celé chodidlo – prstochodní savci. Spolu s chrupem slouží přední končetiny k pevnému uchopení kořisti a pomáhají při jejím usmrcení. Všechny prsty končetin jsou opatřeny mohutnými srpovitě zahnutými drápy, které dosahují u největších druhů velkých koček skutečně obrovských rozměrů – drápy dospělého lva mohou být dlouhé 65 až 75 mm, u zvláště mohutných samců sibiřských tygrů může délka největších drápů dosáhnout dokonce až 95 mm. Všechny drápy jsou plně zatažitelné. Drápy se během života šelmy několikrát vyměňují.

Špičáky, které jsou hlavní zbraní všech šelem, dosahují u velkých koček skutečně pozoruhodné délky. Dlouhé, kónické, lehce prohnuté a ze stran poněkud zploštělé špičáky jsou hlavní zbraní při strhávání a zabíjení kořisti. Horní špičáky jsou

přítom delší než špičáky dolní (Obrázky 1 a 2). U velkých samců lva dosahují horní špičáky délky okolo 55 až 65 mm, kdežto u největších samců sibiřských tygrů dokonce i 75 až 85 mm. Při žraní pomáhá zubům i jazyk, který je úzký a dlouhý. Jeho povrch je pokryt pevnými, ostrými a nazad ohnutými ostny. Stavba jazykového aparátu a pohyblivost hrtanu umožňují velkým kočkám skutečně dunivé řvaní.

Obr. 1 Tygří špičáky

Obr. 2 Tygří špičáky

Zbarvení srsti velkých koček je dosti různorodé. Základní tón zbarvení se pohybuje od světle šedokrémového nebo běloplavého (u irbise) až po rezavě žlutohnědý (některé formy tygra). Tmavá, většinou černá nebo černohnědá kresba na srsti je tvořena buď skvrnami, ať již jednoduchými, nebo složenými do rozet (levhart, jaguár, irbis), anebo příčnými pruhy (tygr). Jen v jediném případě (lev) je v dospělosti srst bez výrazné kresby, ale i tam se objevuje zřetelná kresba tmavých skvrn u mláďat. Podobně jako u jiných savců i u velkých koček se někdy setkáváme s barevnými anomáliemi. V takových případech může jít buď o odchylky v utváření kresby, nebo o celkově abnormální zbarvení. Mezi nejčastější barevné odchylky patří u velkých koček melanismus – „černý pardál“ – barevná anomálie levharta.

4.2 Způsob života

Většina velkých koček žije víceméně samotářským způsobem života. Jen v době rozmnožování se velké kočky sdružují do párů. Pokud je jinak více jedinců pohromadě, jde o matku s mláďaty. Nalezneme ale jednu opravdovou výjimku: lva. Lev je totiž jedinou skutečně sociálně žijící šelmou, sdružující se v naprosté většině případů do různě početných tlup, které loví pohromadě a dělí se o kořist.

Na rozdíl od slabého čichu mají kočky vynikající zrak a sluch. Oči koček jsou umístěny tak, že hledí přímo vpřed. Oči koček nevnímají v plném rozsahu barvy. Jsou uzpůsobeny hlavně k rozeznání detailu a registraci pohybu. Sluch koček je vynikající, boltce jsou i neobyčejně pohyblivé, což umožňuje přesně lokalizovat místo, odkud přichází zvuk.

O tom, jakým způsobem velké kočky kořist loví, existuje mnoho nesprávných představ. Většinou se lidé domnívají, že tyto šelmy vyhledávají kořist čichem a pak na ni zaútočí jediným ohromným skokem. Kočky se spoléhají hlavně na zrak a sluch. Pokud jde o vlastní techniku lovu kořisti, je rovněž poněkud jiná. Velké kočky svou kořist buď vyčíhávají v záloze, anebo se k ní postupně přibližují z větší vzdálenosti, přičemž dovedou mistrně využívat povahy terénu včetně jeho nepatrných nerovností k dokonalému úkrytu a utajení své přítomnosti. Je-li kořist v dostatečné blízkosti, vyrazí šelma k útoku.

Na rozdíl od běžně rozšířeného mínění o absolutní svobodě zvířat v přírodě nejsou šelmy ve svém přirozeném prostředí zcela svobodné a ničím neomezené. Spoutávají je hranice jejich individuálního teritoria, které obývají. Individuální teritoria se u velkých šelem nepřekrývají, spíše naopak. Zůstává mezi nimi více či méně široká oblast. Vlastní individuální teritorium, je hájeno se vši tvrdostí proti vpádu jakéhokoli vetřelce z řad vlastního druhu, popř. i proti šelmám jiných druhů, které by mohly představovat potravního konkurenta. Hranice teritoria vymezují velké kočky specifickými značkami, které jsou v zásadě buď pachové, nebo vizuální.

V zoologických zahradách bylo již v řadě případů dosaženo úspěšného křížení mezi jednotlivými druhy velkých koček. Nejčastější jsou kříženci lvů a tygrů. Jestliže byl otcem takového křížence lev a matkou tygřice, nazýváme jej „liger“, v opačném případě pak „tigon“. Vedle „ligerů“ a „tigonů“ jsou známi, i když mnohem vzácněji, i kříženci lvů a levhartů, jimž potom říkáme „leopon“ (Obr. 3) a „liopard“.

Obr 3. „Leopon“
[<http://www.hemmy.net/images/animals/leopon01.jpg>]

4.3 Lev – Panthera leo

Lev je obrovská kočka, kterou ve velikosti předstihuje jen tygr nebo přesněji řečeno některé poddruhy tygra.

Je bezesporu šelmou, která je již po velmi dlouhou dobu úzce spjata s kulturní historií lidstva. To ostatně potvrzují nesčetné doklady ve výtvarném umění i literatuře téměř všech starých i novějších kultur eurasijského i afrického kontinentu.

Lev je patrně obecně nejznámější a pro laika od ostatních druhů velkých koček nejodchylnější. Přesto však ukazují výsledky studií velkých koček, že lev je nejvíce spřízněn s levhartem. Dokazuje to nejen srovnávací studium chování a jednání jednotlivých druhů velkých koček, ale i např. stavba chrupu a jednotlivých zubů atd. Je to naopak tygr, který stojí všem zbývajícím druhům rodu Panthera nejdále.

K osobitým znakům lva patří přítomnost štětky delších chlupů na konci ocasu, v níž je ukryt rohovitý trn. Je to kuriózní útvar, který je přítomen u obou pohlaví, jak vidíme na obrázku 5 (i zkušené malíři dělají často chybu, když kreslí nebo malují lvici bez štětky chlupů na konci ocasu), a který nemá mezi ostatními kočkami obdoby. Samci lvů se liší od lvic nejenom větší tělesnou hmotností, ale především hřívou dlouhých chlupů, která pokrývá týl hlavy, zadní část tváří, krk a hrud' (Obr. 4).

Obr. 4 Panthera leo
[<http://thump01.pbase.com/v3/99/566699/3/51018207.XT1P21J00B.jpg>]

Obr. 5 Pár afrických lvů

Základní zbarvení lva je pískově plavé až pískově hnědošedé, na spodní straně těla jen nepatrně světlejší. Srst dospělých zvířat postrádá jakoukoli výraznější kresbu, kromě nejasných malých skvrn nad očima. Hříva samců je co do zbarvení i svého

rozsahu značně proměnlivá. Zbarvení hřívky kolísá od plavého nebo plavošedého, jež tak odpovídá základnímu zbarvení těla, až po zcela černé. Totéž, co o zbarvení hřívky, platí i o jejím rozsahu a délce. Může být mohutná a dlouhá, ale existují i populace, u nichž je sklon ke slabšímu vytváření hřívky. Občas je možno se setkat i se starými samci lvů, jimž hřívka zcela chybí. To však jsou případy poměrně vzácné a vždy jde jen o individuální odchylky.

Lev je jedinou skutečně sociálně žijící velkou kočkou a kočkovitou šelmou vůbec, která se sdružuje do tlup mnohdy dosti početných. Svou povahou jsou tlupy lvů loveckými společenstvími. Lovu kořisti se může účastnit jen jeden nebo dva členové tlupy, někdy však i několik zvířat, která pak spolu při lovu spolupracují. O ulovenou kořist se pak v každém případě dělí celá tlupa. Je rovněž dobře známo, že lov provádějí většinou jen lvice, popř. mladí samci. Jen málokdy se starí samci, pokud nejde o samotáře, kteří se musí živit sami, zúčastňují kolektivního lovu kořisti. Samotářsky lvi žijí jen zřídka, a pokud tomu tak je, jde většinou o stará zvířata, téměř vždy samce.

Kromě svého sociálního způsobu života se lev odlišuje od ostatních velkých koček i většinou ostatních kočkovitých rovněž tím, že je často plně aktivní i během dne a že nevychází na lov většinou jen za soumraku nebo za svítání. Bylo dokonce již vícekrát pozorováno, že lvi útočili na svou kořist i za pravého poledne.

Lev se nijak nezdráhá vstoupit do vody, třebaže není zdaleka takovým jejím milovníkem jako jaguár nebo tygr.

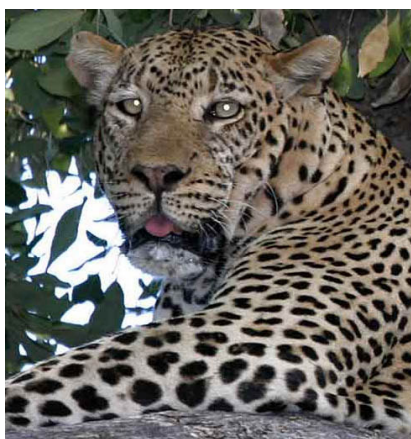
Z hlasových projevů lva je nejznámější a nejtypičtější jeho hluboký dunivý řev, který dobře znají i návštěvníci zoologických zahrad. Ze všech velkých koček je možno lva označit za „nejhlasnějšího“, tj. nejčastěji používajícího svého hlasu.

4.4 Levhart – *Panthera pardus*

Levhart je nejmenší ze všech zástupců rodu *Panthera*. Levhart, někdy česky také nazývaný leopard, patří nesporně mezi nejkrásnější a nejelegantnější šelmy. Štíhlé, pružné a lehce a vyváženě stavěné tělo s dlouhým ocasem a pestrým zbarvením činí z levharta nesporně jednu z nejpůsobivějších šelem vůbec.

Základní zbarvení podléhá značně individuální i geografické variabilitě a kolísá od šedavě žlutého přes okrově žluté a oranžově plavé až k olivově plavému. Spodní části těla jsou výrazně světlejší, většinou čistě bílé. Tmavá kresba zdobící levhartí kožich se skládá z černých skvrna rozet (Obr. 6). U levhartů se častěji než u jiných

velkých koček setkáváme s odchylkami od pravidelného zbarvení. Nejčastěji se vyskytuje melanismus – celkové zmnožení tmavých pigmentů, jež se pak projeví tím, že celé zvíře je zbarveno prakticky uniformně černě (Obr. 7). Jen tehdy, jestliže je pozorujeme v určitém úhlu dopadajícího světla, postřehneme nezřetelnou kresbu skvrn. Jde však přitom jen o dva různé tóny černého zbarvení. Černě a normálně zbarvení levharti mohou pocházet z jednoho a téhož vrhu. Černí levharti se zcela běžně páří s normálně zbarvenými jedinci, přičemž v potomstvu takových rodičů mohou být opět mláďata obojího barevného typu. Dokonce i tehdy, když jsou oba rodiče zbarveni černě, vyskytují se v jejich potomstvu normálně zbarvení jedinci.

Obr. 6 Levhart
[http://www.wildlife-pictures-online.com/image-files/leopard_t6310_blog.jpg]

Obr. 7 Melanismus
[<http://www.studentie.ro/img/File/Panthera%20pardus.jpg>]

Profesor H. Petzsch, zesnulý německý odborník, který se zabýval studiem šelem, výstižně charakterizoval levharta jako univerzální typ velké kočky, jež je schopna přizpůsobit se jakémukoli prostředí a která dovede šplhat po stromech právě tak jako po skalách, nevyhýbá se v případě nutnosti ani vodě a nečiní jí potíže lovit kořist ve dne stejně jako v noci. Se schopností šplhat souvisí i zvyk levharta vytahovat kořist nebo její zbytky do větví stromů, aby je tak chránil před šakaly, hyenami a supy a mohl se k nim příštího dne opět vrátit. Ve větvích stromů levhart také poměrně často odpočívá.

Levhart je samotářsky žijící šelma, která se jen v době rozmnožování sdružuje na poměrně krátkou dobu do párů.

4.5 Tygr – *Panthera tigris*

Tygr představuje v rámci rodu *Panthera* do jisté míry samostatný evoluční typ. Tygr je krásná kočka, která si přes svou obrovitou velikost uchovala ladnost a eleganci pohybů tak příslovečnou pro kočkovité šelmy (Obr. 8).

Podobný význam, jako měl pro západní civilizace lev, měl a místy ještě dosud má pro východní civilizace tygr. Nazývala-li evropská civilizace lva „králem zvířat“, pak na Východě je tygr zván pánem všeho tvorstva, neomezeným králem džunglí a pralesů, carem severské tajgy. Místy se v Asii obyvatelé ani neodvažují nazvat jej pravým jménem, a hovoří-li o této krásné obrovské kočce, pak o ní prostě mluví jen jako o „pánovi“, „vládci“ apod. V celých etnických skupinách, např. v severní Číně, byl tygr dokonce povýšen na božstvo. Zajímavé je ovšem to, že přirozená moudrost domorodých obyvatel téměř nikdy neobdařuje tuto šelmu přívlastky, jež jí dosud přisuzují někteří „vzdělaní a nad jiné moudřejší“ Evropané. Pro tzv. západní civilizaci býval tygr vždy symbolem krvelačnosti, krutosti a prototypem všeho zla. Domorodec z Východu v něm však většinou vidí jen silné a nebezpečné zvíře, jež je nutno respektovat a jemuž občas přisoudí i nějakou tu nadpřirozenou až božskou vlastnost, ale které je neustále jen přirozenou součástí světa, v němž žije.

Tygr, respektive některé jeho formy, je největší dnes žijící kočkovitá šelma a řadí se i k největším kočkám, které kdy na Zemi žili. Tygr patří také mezi největší dnešní šelmy vůbec, neboť co do velikosti ho předstihují jen některé formy velkých hnědých medvědů. Stavbou svého těla je ve skutečnosti dokonce i poněkud robustnější a mohutnější než lev, i když se tak na první pohled leckdy nezdá. Svojí úlohu při tom hraje zřejmě hříva lvích samců, jež je činí opticky mohutnějšími, než vlastně jsou. Pro tygra je charakteristická mohutnost tlap, jejichž síla nemá mezi šelmami obdobu. U tygřích samců je nápadná velmi velká a robustní široká hlava, jejíž mohutnost ještě opticky zesilují dlouhé licousy. Licousy samic jsou méně nápadné. Tygr také mívá obvykle delší a mohutnější horní a dolní špičáky.

Na rozdíl od lva je tygr vyhraněně osamoceně lovicí šelmou, která se jen v době rozmnožování sdružuje na kratší čas do párů. Pokud je zastiženo více tygrů pohromadě, jde vždy o samici s mláďaty, i když ta mohou být někdy prakticky stejně velká jako jejich matka.

Tygr vykazuje nejvyšší stupeň inteligence ze všech kočkovitých šelem a patří mezi nejinteligentnější šelmy vůbec. Více než jiné velké kočky, s výjimkou jaguára, vyhledává tygr blízkost vody a velmi rád se koupe. Je také opravdu vynikajícím plavcem, což ostatně dokládá skutečnost, že přeplavává i mořské úžiny, které jsou několik kilometrů široké.

Základní zbarvení tygra je z hlediska individuální i geografické variability značně proměnlivé a kolísá od naoranžověle světle plavožlutého až po sytě narudle

plavohnědé. Spodní strany těla jsou vždy světlé, většinou čistě bílé. Tmavou kresbu tvoří příčné pruhy, z nichž většina se rozdvouje nebo dokonce rozštěpuje do tří jazyků, i když některé pruhy zůstávají jednoduché. Na ocase se pruhy řadí do nepravidelných uzavřených kroužků. Konec ocasu je černý.

[2]

Obr. 8 Tygr

[http://www.solarnavigator.net/animal_kingdom/animal_images/Tiger_panthera_tigris_tigris_Bengal.jpg]

5. Barvy

Žít bez barev je nesmyslné a absurdní: barvy zjasňují, oživují, povzbuzují a přinášejí potěšení těm, kteří je nosí, i těm, kteří je pozorují. (Gianni Versace)

Vztahy k barvám koření v nejhlubších vrstvách naší mysli a vyvolávají ozvěnu v naší duši. Barvy hrají v našem životě důležitou roli, ovlivňují naše reakce i naše pocity. Na některé barvy se špatně dívá, některé barvy nebo barevné kombinace mohou dráždit oči, způsobovat bolesti hlavy a „zacloumat“ naším viděním, jiné jsou uklidňující. Proto se i barvy dají využít k relaxaci celého těla, k ovlivnění pocitů a nálady.

Barvy nás ovlivňují a vypovídají o našem myšlení a o tom, jací jsme. Určité barvy si oblíbíme, ani nevíme proč, jiným se vyhýbáme. Někdy se dokonce naše obliba barev docela změní.

5.1 Symbolika barev

Od nejstarších dob mají barvy svou symboliku. Symboličnost a expresivita barev se v průběhu věků mění, jak od kultury ke kultuře, tak individuálně psychologicky. Například v orientu je bílá barvou smutku. Pro Evropany bývala modrá vždy symbolem víry, zatímco pro Číňany je znakem nesmrtelnosti. Zelená, dnes známá jako symbol naděje a přátelství, byla ve středověku symbolem lásky. Islám povýšil zelenou barvu na barvu slavnostní.

5.2 Vnímání a působení jednotlivých barev

Červená

Červená je emocionálně velmi silná a velmi extrémní barva. Lidé ji odpradáвна považují za energetickou barvu zdraví. Je výrazem životní síly, aktivity, potěšení z činnosti a také barvou dobrého kontaktu s okolím. Značí touhu po silných a hlubokých zážitcích, po úspěchu. Symbolizuje horko, oheň, energii, krev, vášně, lásku, teplo, sílu, vzrušení a agresi. Předměty červené barvy okamžitě upoutávají pozornost lidí. Dokáže zvýšit tlak a dechovou frekvenci, stimuluje lidi k rychlým rozhodnutím.

Růžová

Růžová je nejromantičtější a nejnežnější barva. Posiluje pocit bezpečí a ochrany. Dokonce uklidňuje a činí člověka přívětivějším. Růžová je červená zbavená své agresivity, ne však své smyslnosti. Povzbuzuje ženskost, plné prožívání pocitů pohody a štěstí. Je to barva romantiky symbolizující lásku, věnost, přátelství, čest, harmonii a soucit. Radost, mládí, nevinnost.

Oranžová

Oranžová působí silně, energicky, štědře a antidepresivně. Je spojována s teplem, hravostí, spokojeností, plodností. V lidovém umění představuje oheň a plameny, žádost, životní energii, vzrušení a dobrodružství. Znamená úspěch, stimulující energii, spravedlnost, přitažlivost a vytrvalost.

Žlutá

Žlutá je jednou z barev, kterých si lidské oko všimne nejdříve. Používá se pro upoutání pozornosti nebo jako zvýrazňující prvek. Ačkoli zvyšuje koncentraci, při nadměrném používání působí na oči nepříznivě. Pokud je používána v malé míře, navozuje pocity zářivé jasnosti a tepla. Představuje optimismus, rozum, štěstí, intuici, hravost, světlo, tvořivost, teplo a pohodový přístup k životu. Pozitivně ovlivňuje komunikaci v kolektivu a myšlení. Důležitý je výběr odstínu. Čistá žlutá je velmi veselá a nejlépe upoutává pozornost. Měkčí odstín zpříjemní pohled na ni. Špinavá žlutá představuje ostražitost, útlum, nemoc, žárlivost a faleš.

Zelená

Zelená má mnoho významů, přičemž nejsilnější a nejuniverzálnější z nich je příroda. V této souvislosti zelená představuje život, růst, mládí, znovuzrození, svěžest, naději a životní energii, harmonii a klid. Zelená je barva, kterou nejsnáze vnímá oko. Je to nejvíce uklidňující barva s neutralizačním účinkem na lidskou nervovou soustavu. Zlepšuje soustředění, ovlivňuje paměť, harmonizuje a posiluje smysly.

Modrá

Modrá je jednou z nejoblíbenějších barev. Modrá je barvou klidu, uspokojení, souladu. Symbolizuje něhu, věnost, důvěru, oddanost a tradici. Odstíny modré symbolizují inteligenci, spolehlivost, ale i samotu, smutek, depresi, moudrost, důvěru a loajalitu. Mír, otevřenost a klid. Je to barva stálosti a víry, nebe a oceánů. Má chladicí účinek a zklidňuje. Tmavá modrá může vyvolávat respekt, důvěryhodnost.

Fialová nebo nachově červená

Nachově červená je barvou královské důstojnosti. Tmavě nachová symbolizuje sílu, duchovní cíle, vášnivou víru, vizionářské vůdcovství, respekt a bohatství. Stala se symbolem duševní schopnosti a rozvoje, úspěchu, moudrosti, síly a nezávislosti. Fialová – mystika, statečnost, dramatičnost, důstojnost, hrdost.

Černá

Černá je barva mnoha významů: je spojována s tmou, démony, čarodějnicemi a ďáblem, beznadějí a truchlením, symbolizuje zlé postavy a zločiny, temnotu a podsvětí. Je také považována za formální a silnou, značí autoritu a dominanci, sílu, moudrost a eleganci.

Bílá

Bývá spojována se začátkem života, a také s jeho koncem – ovšem jen tam, kde tento konec není pouhým zánikem, ale zároveň počátkem něčeho nového. Bílá je barvou světla, které v sobě skrývá všechny barvy – symbolizuje proto nejvyšší hodnoty. Je to barva ctnosti, nevinnosti, čistoty a cudnosti, radosti, skromnosti. Vytváří chladný a osvěžující pocit. Zbavuje strachu a dodává sílu k řešení nepříjemných situací.

Hnědá

Hnědá je barvou země a dřeva. Je neformální, nedosahuje zdaleka takové působivosti jako modrá nebo černá. Je solidní a spolehlivá a pomáhá vytvářet neutrální, příjemnou a otevřenou atmosféru. Vyjadřuje důvěryhodnost, solidnost, sílu a zralost, ale i přízemnost, malou flexibilitu a nudu.

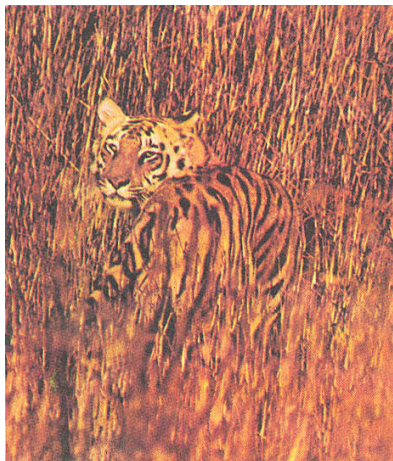
Šedá

Šedá je symbolem klidu, neutrality, rovnováhy, ochoty ke kompromisům, značí diskrétnost, ušlechtilost, kultivovanost, úroveň a výkonnost. Snižuje intenzitu barev umístěných v těsné blízkosti.

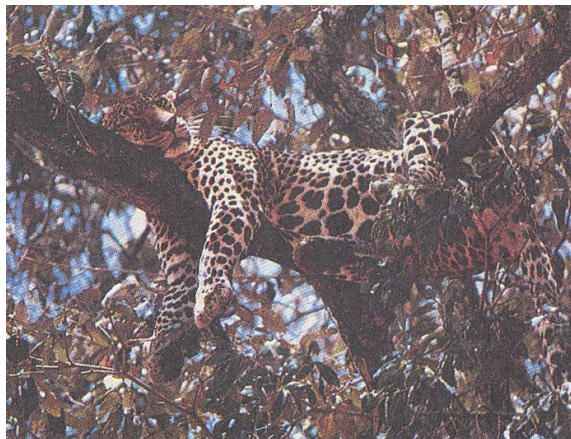
5.3 Ochranné zbarvení živočichů

Působení ochranného zbarvení je velmi složité. Neomezuje se jen na pouhé splývání zvířete s jeho okolním prostředím, tedy na tzv. krycí zbarvení. Ochrannou funkci může mít i zbarvení výstražné, které je naopak co nejnápadnější.

Krycí zbarvení, jak už sám název napovídá, má zvíře skrýt před bystrým zrakem nepřátel. Ukázky krycího zbarvení vidíme na obr. 10 a 11. Výstražné zbarvení je signálem nebezpečí, obvykle jsou to červené, černé a žluté barvy (žlutočerno kroužkovaná vosa, červenočerné slunéčko sedmitečné).

Obr. 10 Černožluté pruhy tygří srsti dokonale splývají se svislými světly a stíny porostu [4]

Obr. 11 Levhart na větvi – ale vypadá to, jako by slunce prosvítalo listím [4]

[3] [4] [12]

6. Praktická část

6.1 Výběr charakteristických vlastností pro tvarování

Na základě poznatků uvedených ve čtvrté kapitole jsem u každého zvířete vybrala znaky pro tvarování, které mě na konkrétním zvířeti zaujaly a upoutaly nejvíce. Jedná se povětšinou o znaky vizuální, i když u lva je to i jeho schopnost žít v páru déle, než jen po dobu páření, kterou se tolik odlišuje od ostatních šelem. Výběr některých vlastností vychází v některých případech z mého subjektivního pocitu, z dojmu, jakým na mě tyto šelmy působí. Jsem si vědoma toho, že pro jiné lidi nemusí být mnou vybrané vlastnosti konkrétního zvířete pro ně nejtypičtější. Z těchto vybraných vlastností jsem potom vycházela při tvarování svých kabelek.

Lev

- lví hřívá
- kónický tvar lvího ocasu se štětkou delších chlupů na konci
- srst bez výraznější kresby
- sociální způsob života

Levhart

- tvar hlavy
- přirozená elegance
- výrazný kontrast základního zbarvení a tmavé kresby
- přizpůsobivost k různým typům prostředí
- samotářský způsob života
- respekt

Tygr

- typické vyobrazení široké hlavy tygra s otevřenou tlamou
- robustní stavba těla
- výrazné horní a dolní špičáky
- vyšší stupeň inteligence

- výrazné kontrastní zbarvení (naoranžovělá x bílá)

6.2 Výběr barev

Výběr barev a barevných kombinací byl ovlivněn tím, jak na mě jednotlivé šelmy působily a dostupností daného barevného materiálu. Kabelky jsou ušity z koženky, tudíž se hodí spíše pro nošení v chladnějších obdobích. Barvy jsou proto zvoleny spíše tmavší.

Lev

U lva jsem s výběrem barvy neváhala. Od začátku jsem věděla, že „lví“ kabelky chci ušít v tmavě modré barvě. Už proto, že jeho srst je bez výraznější kresby, chtěla jsem zvolit barvu, která působí klidně. Lev u mě vyvolává respekt, stejně tak působí tmavě modrá barva. „Král zvířat“ působí klidným, silným dojmem, vyvolává obdiv a úctu. Modrá barva – klid, věrnost, tradice, spolehlivost, moudrost.

Levhart

Pro „levhartí“ kabelku jsem vybrala vínovou barvu, která na mě působí zvláštním, elegantním dojmem stejně jako levhart.

Tygr

„Tygří“ kabelky jsem chtěla vytvořit vícebarevné, v kombinaci kontrastních barev. Měly působit dravěji, energičtěji a agresivněji než ostatní kabelky. Proto jsem vybrala u jedné kabelky kombinaci červené, černé a světlejší béžové barvy. U druhé kabelky je použit kontrast černé a světlejší béžové doplněný neutrální šedou.

6.3 Materiál

Výběr materiálu pro výrobu neobvykle tvarovaných kabelek byl ovlivněn těmito požadavky – pevnost, tvarová stálost, vzhled připomínající zvířata, soulad se současnými trendy a cenová dostupnost. Všechny tyto požadavky splňuje koženka.

6.3.1 Koženka – plastická kůže

Koženky se vyrábějí jako napodobeniny usní. Koženka je plastik na podkladu. Vyrábí se pigmentovaným nánosem plastu na podkladový materiál, což může být tkanina, pletenina nebo netkaná textilie. K nánosování se používá syntetických polymerů nebo jejich kombinací s přírodními polymery. Nános polymeru tvoří líc koženky. Koženka má různou povrchovou úpravu - dezén, lakové provedení, různé vzory a barvy potisku, barevnost. Čalounické koženky se vyrábějí převážně na pleteninách. Galanterní koženky se vyrábějí na několika druzích tkanin a pletenin. Šířka koženky závisí na šířce podkladového materiálu. Navíjí se na papírové dutinky. V nabídce je koženka galanterní, koženka čalounická a speciální druhy nehořlavé koženky pro doly. Koženka je vhodná k výrobě dámských a pánských plášťů, sak, sportovních bund, a jako kombinační materiál. Koženky pro oděvní účely musí být propustné pro vodní páru, vzduch a teplo. Koženky lze chemicky čistit, praní se nedoporučuje, protože materiál ztvrdne a stane se lámavým.

[6] [14]

Z koženky jsou ušity všechny kabelky. Je použito 6 odstínů – tmavě modrá, šedá, vínová, červená, černá, béžová.

6.3.2 Materiál pro vypodšívkování kabelek

Tkanina - Kanafas, 100% bavlna

- UNI lososová barva

Tkanina, syntetika

- černá barva

Pletenina s nánosem polymeru (koženka)

- stříbrná barva

6.3.3 Syntetická kožešina

U „lvích“ kabelek bylo použito syntetické kožešiny jako doplňkového materiálu. U první kabelky symbolizuje štětku lvích chlupů na konci ocasu. U druhé kabelky je kožešina využito jako ozdobného lemu vrchního okraje kabelky, který symbolizuje lví hřívu. V tomto případě se jedná o pleteninu.

Syntetické kožešiny se vyrábějí tkaním nebo pletením tak, že při zaplétání je vtahován vlas, který tvoří „srst“ kožešiny. Vzhled a úprava vlasového povrchu je přizpůsobena vzhledu imitované přírodní kožešiny.

[6]

6.3.4 Drobná příprava

Textilní:

- Šicí nitě

Na sešívání kabelek jsou použity převážně polyamidové nitě s hladkým povrchem. Vyznačují se vysokou pevností a dobrou tažností.

Na sešívání podšívek jsou použity buď nitě polyesterové nebo bavlněné.

- Splétané šňůry

- Stuhly a popruhy

Technická:

- Zdrhovadla

Zdrhovadla (zipy) mohou být kovová nebo plastová. Označení se vztahuje k materiálu, ze kterého jsou vyrobeny články (zoubky) zdrhovadla. „Kostěná“ zdrhovadla mají články vylišané z plastu, spirálová zdrhovadla mají zoubky vytvořené z polyamidového vlasce. Základní zdrhovadlová stuha je tkaná z textilních materiálů. Stuha má speciálně vytvořený okraj k uchycení zoubků. [5]

- Sedlářské kroužky
- Kovové karabiny
- Kovové průvlekové přezky
- Průchodky
- Nýtovací knoflíky
- Ocelový drát
- Kovový řetěz
- Plastové brzdičky

6.3.5 Výplňkový a výztužný materiál

Jako výplňkový materiál pro vycpání zubů u „tygřích“ kabelek byla použita polyesterová drť.

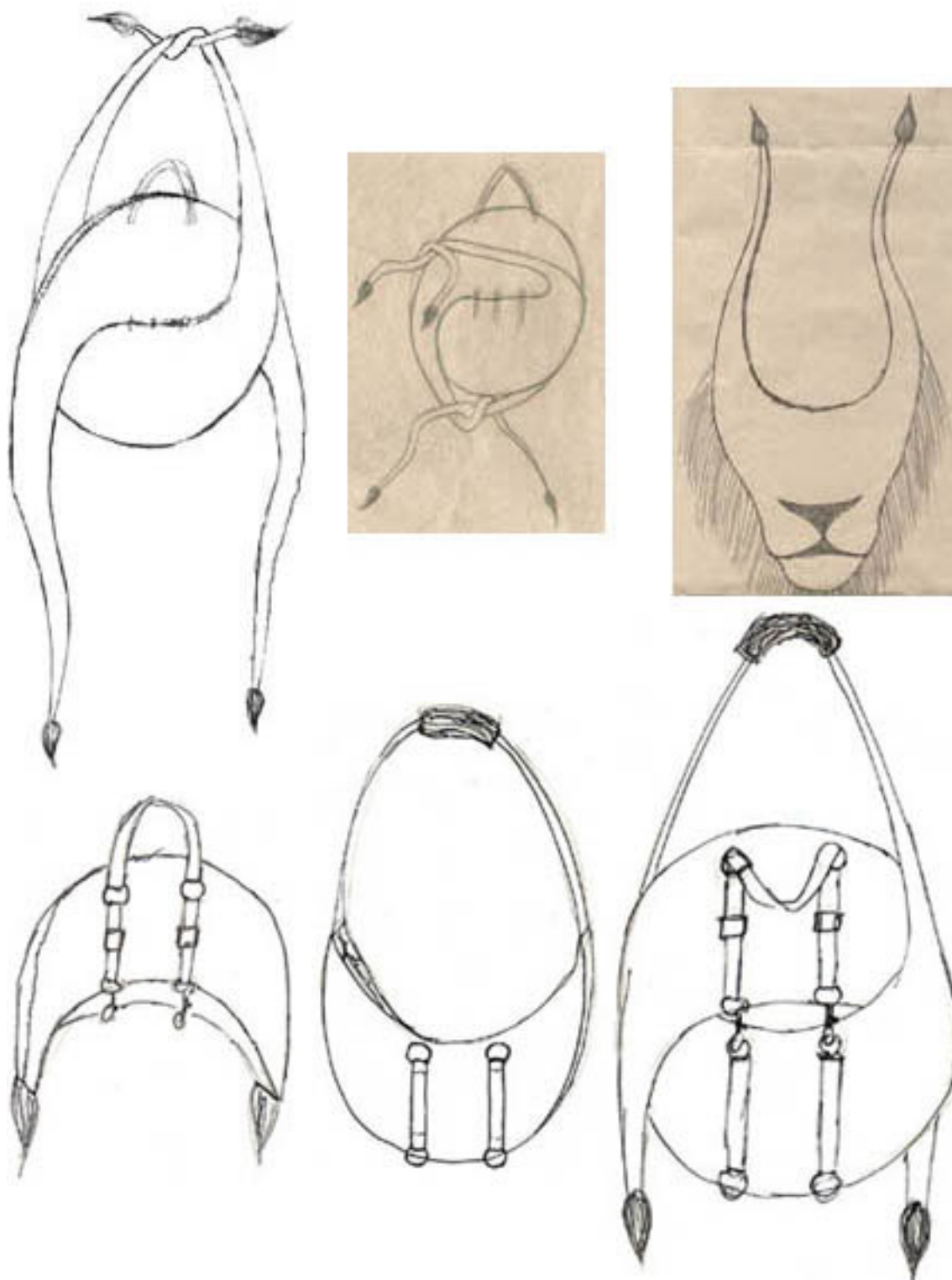
Pro výztuhu dna u některých kabelek byla použita plastová fólie.

6.4 Postup práce

6.4.1 Tvorba návrhů

Nejdříve jsem vytvářela různé náčrty a skici kabelek. Snažila jsem se svou výslednou představu o tvaru kabelek přenést na papír. Výsledkem bylo několik návrhů, z nichž bylo vybráno pět k realizaci.

Během realizace první kabelky jsem musela původní vzhled poupravit. Dlouhá ucha byla tuhá a z nich zavázaný uzel velký, příliš dominantní. Volné konce nesplyvaly, ale nevzhledně trčely do prostoru. Uzly jsem tedy úplně vypustila a volné konce vrchní kabelky výrazně zkrátila.

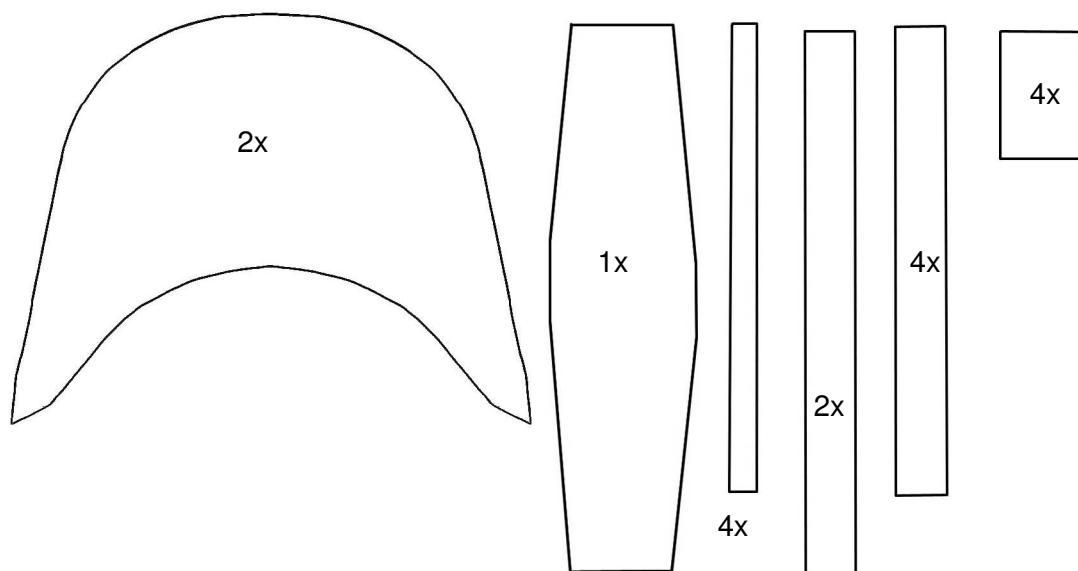
6.4.2 Vytvoření stříhů

Tvorba stříhů byla jedna z nejsložitějších částí mé práce, protože byla časově náročná a vyžadovala mnoho trpělivosti. Při hledání správného tvaru stříhů jsem používala naškrobené bavlněné plátno (stará prostěradla) – materiál pevný a dostatečně tuhý, aby držel tvar, ale pracovalo se s ním lépe než s mnohem silnější koženkou. Snažila jsem se vytvořit takové stříhy, aby výsledný vzhled kabelek co nejvíce odpovídal návrhům. Postupně jsem zjišťovala, že převést návrh do reality bude mnohem složitější než nakreslit představu na papír. Podobu stříhů jsem několikrát měnila, když jsem po zkušebním sešití jednotlivých stříhových dílů zjistila, že výsledný tvar zcela neodpovídá mým představám. Jelikož jsem neznala přesné technologické postupy výroby kabelek, několikrát se stalo, že původní návrh jsem musela upravit, neboť zhotovit kabelku přesně tak, jak vypadala na obrázku, nebylo možné. Vyskytly se i menší trable s materiálem, protože se nechoval přesně tak, jak jsem předpokládala. Bylo nutné vymyslet stříhy tak, aby mi na některých místech po sešití nevznikaly příliš silné švy, aby materiál netrčel tam, kde měl spíše splývat apod. Při řešení konkrétních problémů jsem nalézala nová řešení, která by mě v začátcích nenapadla. Když jsem byla spokojená s tvarem kabelky ušité ze zkušebního materiálu, rozpárala jsem ji a podle jednotlivých dílů si vytvořila stříhové šablony z papíru. Všechny stříhové šablony jsou zhotoveny s přídatkem 1 cm na sešití, pouze u šablon na vytvoření zubů pro „tygří“ kabelky je přídatek pouze 0,5 cm. Šablony jsou v měřítku 1:4.

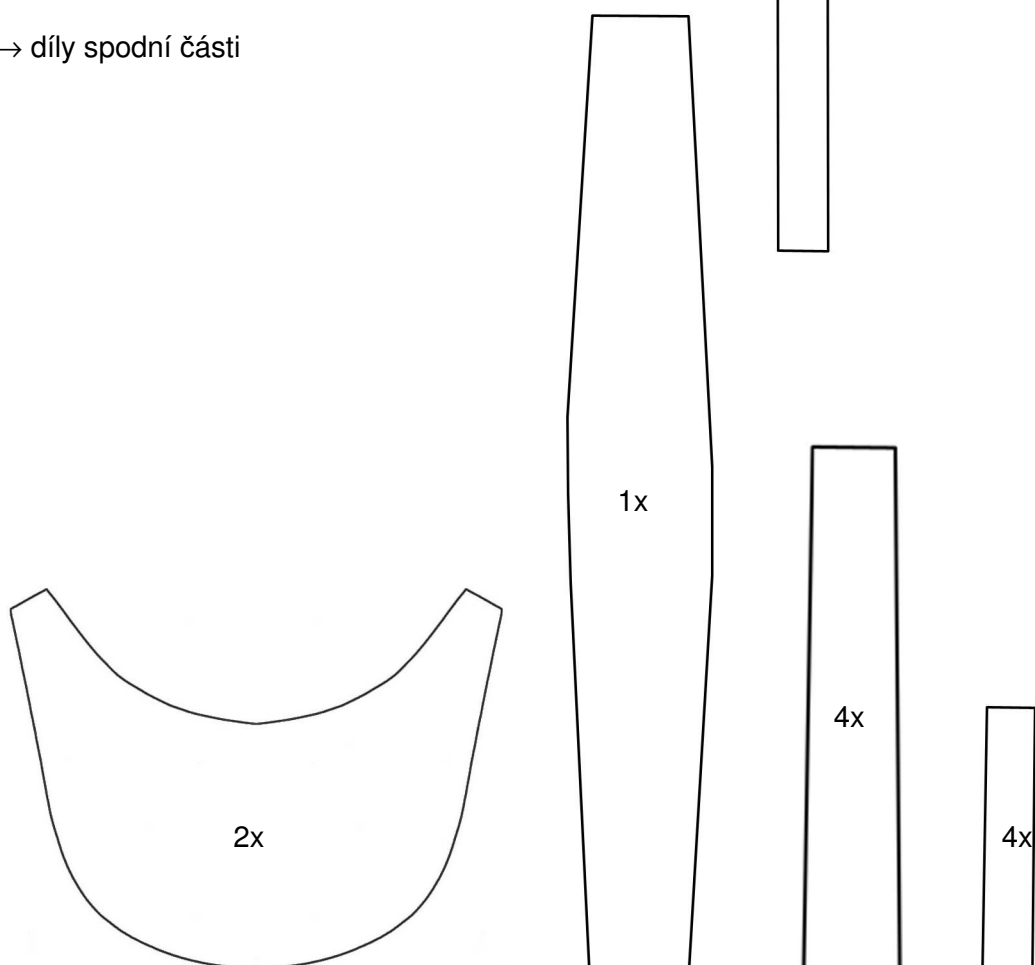
„Lví“ kabelky

- První kabelka

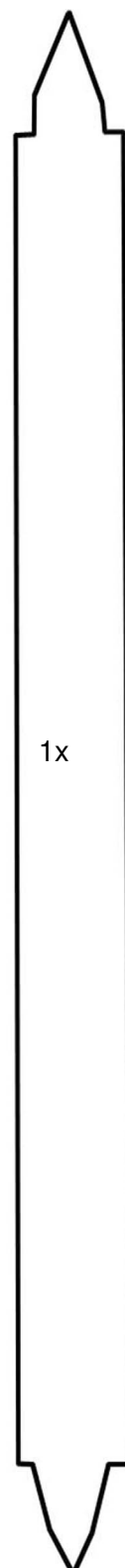
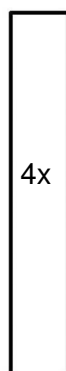
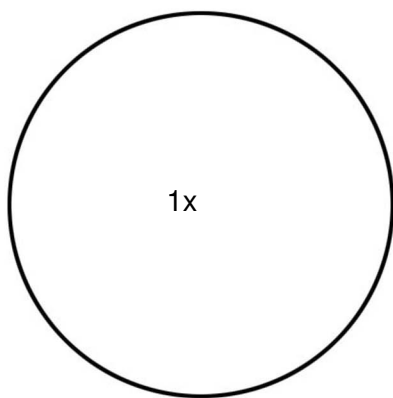
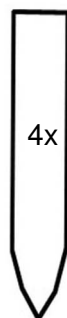
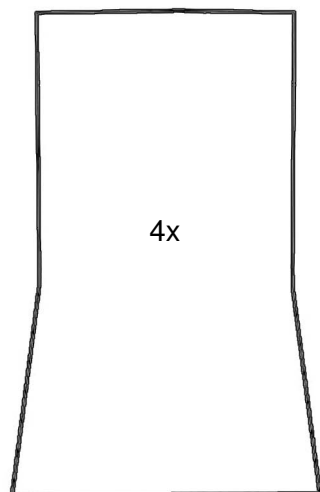
→ díly vrchní části

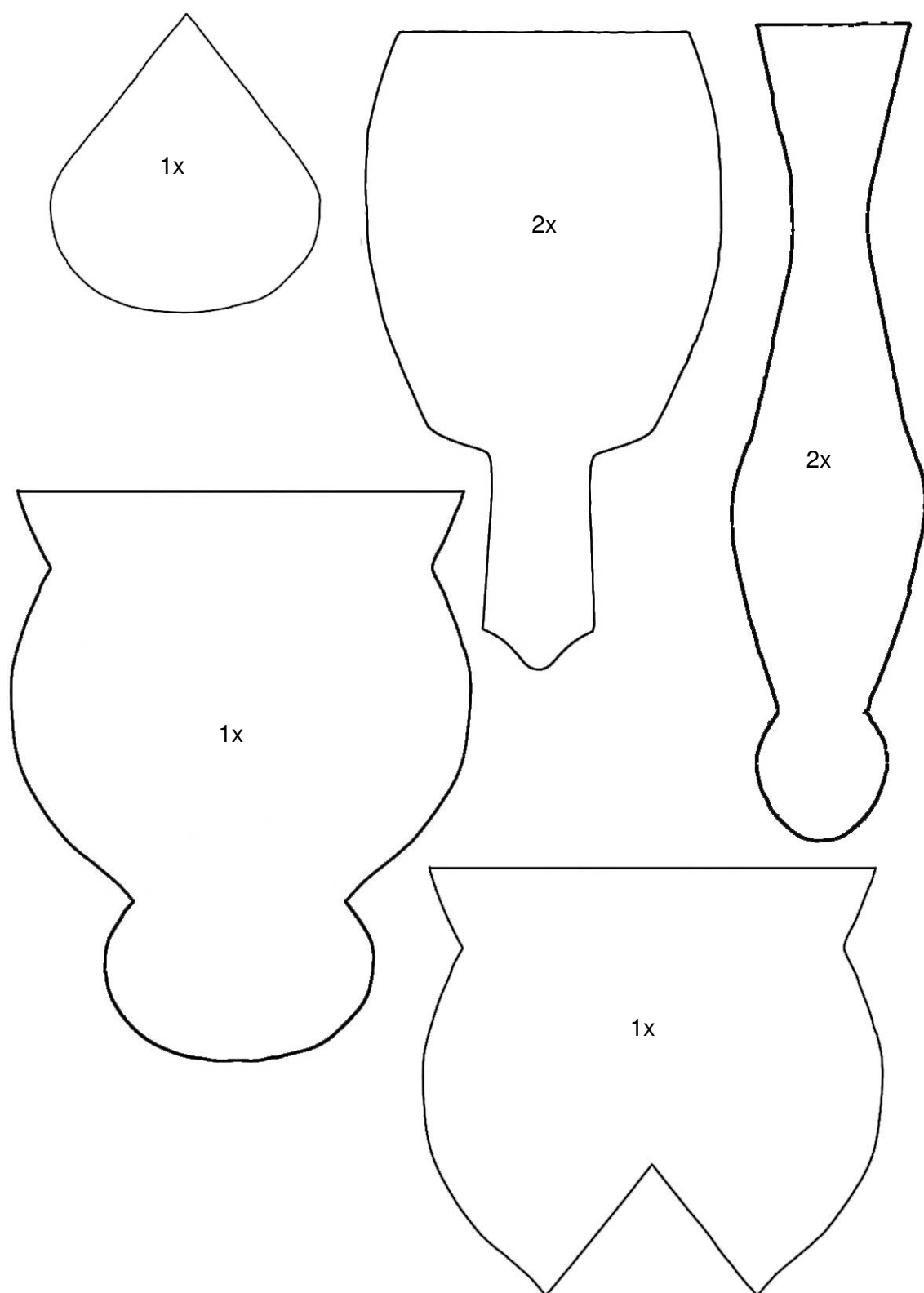
→ díly spodní části

- Druhá kabelka

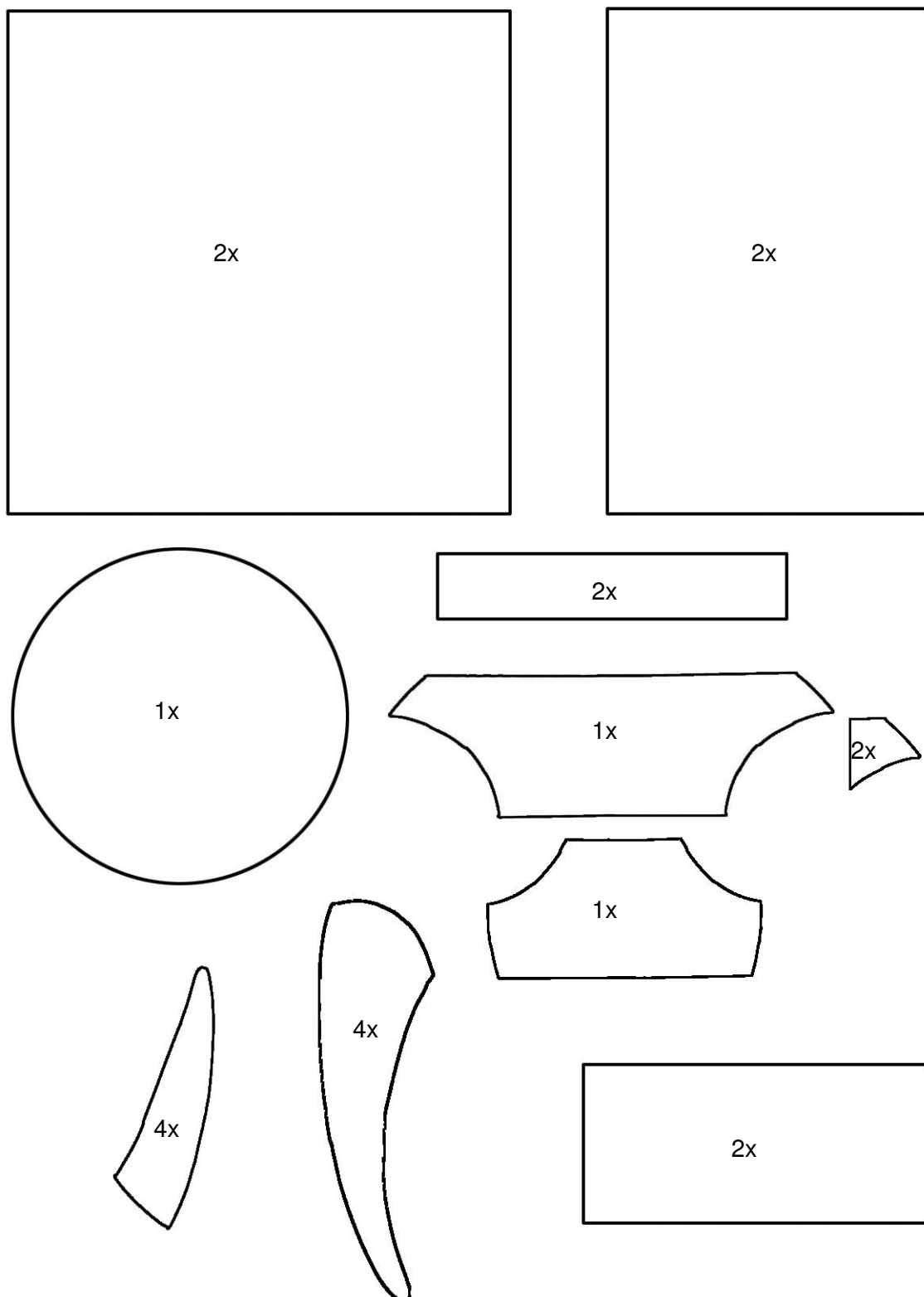

„Levhartí“ kabelka

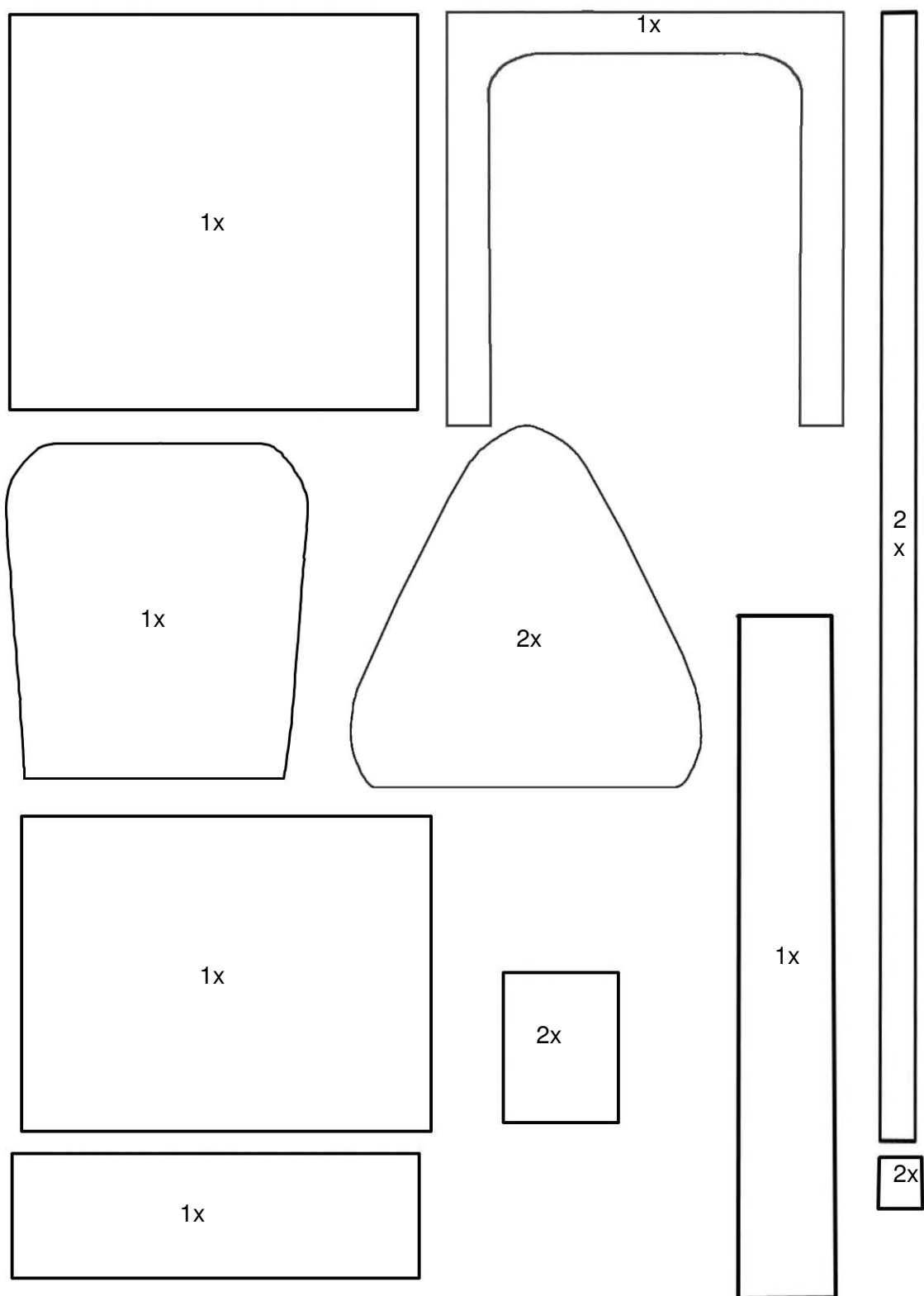

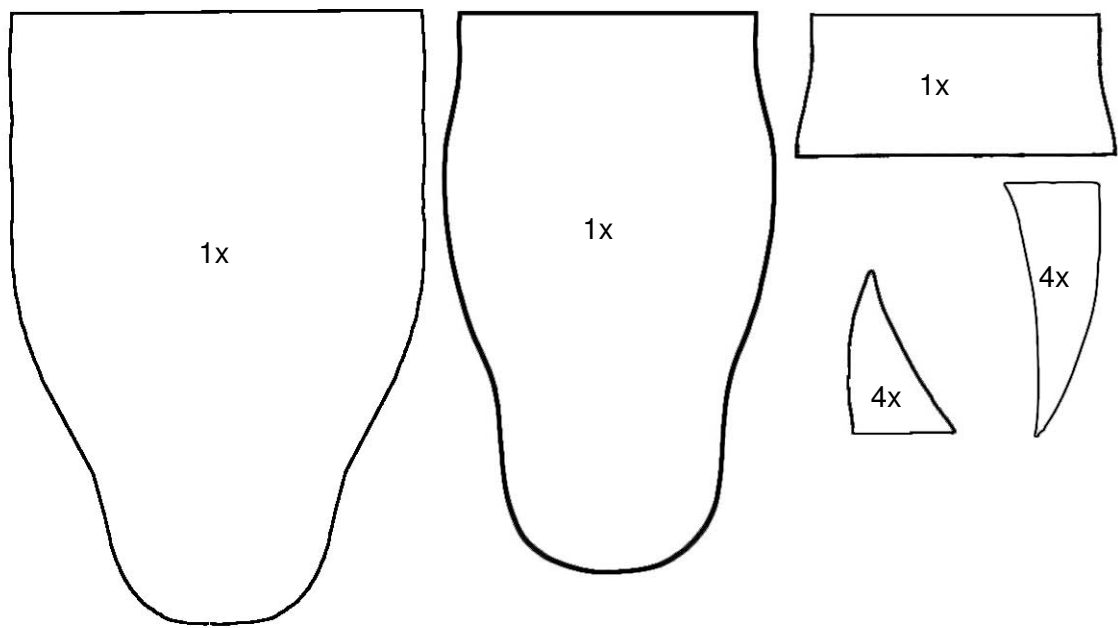
„Tygří“ kabelky

- První kabelka

- Druhá kabelka

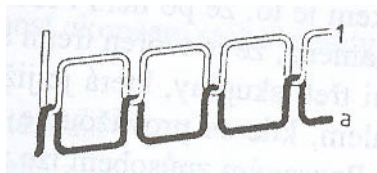
6.4.3 Spojovací proces

Díky zvolenému materiálu nebylo sešívání jednotlivých dílů jednoduché, protože jsem si nemohla vždy dovolit materiál nejprve sestehovat nebo našpendlit. Na některých místech totiž po vyparání stehovky nebo vyndání špendlíků zůstávaly znatelné nevzhledné díry po vpichu jehly/špendlíku. Materiál se nedal ani zažehlit. Nakonec jsem to vyřešila tak, že jsem si jednotlivé díly k sobě přichytila stehovkou jen na některých místech nebo jsem si je „předšila“ na domácím stroji a až poté je sešívala na stroji průmyslovém s použitím mnohem silnějších nití.

Kabelky jsou ušity na sloupovém šicím stroji s kolečkovou patkou značky SIRUBA, který využívá kombinaci spodního podávání s vrchním přitlačným kolečkem. Je vhodný na šití těžkých materiálů, málo přístupných dílů jako obuv, kožené zboží a na šití ostrých úhlů.

Podšívky jsou ušity na domácím šicím stroji značky Brother. Drobnější úpravy, jako např. přichycení kožešinky, jsou provedeny šitím ručním.

Pro sešívání bylo využito dvounitného vázaného stehu (Obr. 22). Tento druh stehu je vytvářen strojově jednou vrchní nití s jednou nití spodní. Je charakterizován vzájemným provázáním obou nití. Při tvoření stehu prochází vrchní nit šitým materiálem nebo jeho vrstvami, v jehož středu se provazuje s nití spodní. Steh provazuje ústrojí zachycení smyčky, kterým je člunek nebo chapač.

Obr. 22 Steh 301 [7]

Při šití jsem využívala několika typů švů:

Hřbetové švy, třída 1.00.00 – tato třída švů je charakterizována tím, že dvě nebo více vrstev spojovaného materiálu se položí na sebe a spojí se jednou nebo několika řadami stehů, které se mohou vést buď v kraji stykových ploch šitého materiálu, nebo v libovolném místě.

Přeplátované švy, třída 2.00.00 – dvě nebo více vrstev materiálu se položí přes sebe (překryjí se kraje) a spojí se jednou nebo několika řadami stehů, které jsou vedeny v místě překrytí šitých materiálů.

Lemovací švy, třída 3.00.00 – okraj jedné nebo několika vrstev šitého materiálu se olemuje proužkem stejného nebo jiného materiálu a spojí se jednou nebo několika řadami stehů.

Začišťovací švy, třída 8.00.00 – v této třídě jsou švy tvořeny jednou nebo více vrstvami materiálu tak, že obě strany spojované textilie jsou omezeny uložáním tak, aby začistily své okraje navzájem.

[7]

6.5 Popis kabelek

První „lví“ kabelka

Kabelka tvarově vychází z kónického tvaru lvího ocasu se štětkou chlupů na konci. Je inspirována sociálním způsobem života lvů, kteří mohou žít v páru déle než jen po dobu páření, proto se skládá ze dvou částí, které do sebe zapadají a vzájemně se doplňují. Kabelka je jednobarevná, doplňky jsou kovové a kožešinka modro šedá. Jsou použity modré zipy s jezdcí ve stříbrné barvě. Podšívka je v lososové barvě – kabelka se tak po rozepnutí příjemně rozjasní. Uvnitř obou částí je jedna menší kapsička uzavíratelná zipem. Obě části kabelky lze nosit samostatně jako dvě různé kabelky.

Vrchní kabelka má tvar půlkruhu s vyboulením nahoře. Na předním i zadním dílu jsou našity dva malé popruhy s nastavitelnou délkou, které jsou zakončeny karabinou a slouží k připnutí na spodní tašku. Původně měla být karabinka na spodní tašce, ale pokud by se nosila samostatně, popruh s karabinkou by se ohýbal a přepadával dolů. Pokud se nosí samostatně vrchní taška, popruhy s karabinkou splývají volně dolů nebo je lze připnout k sobě – vznikne tak ouško, na které je možné zavěsit např. mikinu apod. Popruh je nastavitelný, aby se dala upravovat délka připnutí v závislosti na míře zaplnění kabelky. Kabelka má dvě ucha, která jsou stejně široká jako našité popruhy, pro nošení v ruce. Kabelku lze ale nosit také zavěšenou na předloktí. Na pravé i levé straně je taška ve spodní části prodloužena a zakončena kožešinou, která symbolizuje konec lvího ocasu.

Spodní kabelka má tvar půlkruhu s vyboulením dole. Na předním i zadním dílu jsou našity dva pásy zakončené na obou stranách kovovými kroužky. Vrchní kroužky slouží ke spojení s vrchní kabelkou, spodní mají spíše funkci estetickou, i když je možné na ně zavěsit různé přívěsky apod. Kabelka má jeden delší popruh určený

k zavěšení na rameno. Uprostřed tohoto popruhu, v místě, kde přichází do kontaktu s ramenem, je našita kožešina.

Druhá „lví“ kabelka

U kruhových tvarů jsem zůstala i u této kabelky, která má kruhové vyztužené dno a základem jejího tvaru je zužující se válec. Kolem horního okraje je kožešinka symbolizující lví hřívu. Kabelka je vypodšívkována stříbrným materiálem, který přesahuje ven, aby byl vidět. Tvoří tak uzávěr kabelky. Kabelka se zavírá stáhnutím viditelné části podšívky šňůrkou v šedé barvě. Ucho připomíná ocas svým kulatým tvarem, na koncích se zplošťuje a zužuje do zaoblené špičky, která mírně odstává od kabelky – působí živě, rozverně. Kabelku lze nosit v ruce i zavěšenou na předloktí nebo na rameni.

„Levhartí“ kabelka

Tvar této kabelky vychází z tvaru levhartí hlavy. Boční díly kabelky jsou nahoře prodloužené a zúžené tak, že napodobují levhartí uši. Tvar víka tašky kopíruje levhartí obličejové křivky. V dolní části po stranách se kabelka vlní a vyvolává tak představu zvrásněných čumáků zvířat. Kabelka je jednobarevná, vínová. Akcent tvoří kovové prvky – řetěz, kterého je použito jako ucha tašky, a nýtovací knoflíky umístěné na víku. Podšívka je černá s jednou kapsičkou uzavíratelnou zipem. Pokud by kabelka byla zcela naplněná, lze ji nahoře o kousek prodloužit a uzavřít podšívkou. Jinak zůstává okraj podšívky zahnutý dovnitř kabelky.

První „tygří“ kabelka

Tato kabelka je ze všech nejprostornější. Dno je kruhové a celý tvar kabelky připomíná pytel. Dominantní je vrchní část kabelky. Tygr mě zaujal svými velkými horními a dolními špičáky. Tvar do sebe zapadajících zubů jsem využila u zapínání kabelky. Zuby do sebe zapadají a když se kabelka rozevře, rozevrou se i zuby. Celá taška pak působí jako tlama tygra. Převažuje červená barva kombinovaná s černou a béžovou. Zip je zvolen záměrně bílý, aby byl výrazný, představuje řadu zubů. Ucho tašky tvoří splétaná šňůra zavázaná na uzel. Délku ucha lze regulovat. Celá vrchní část tašky je

robustnější, hrubá. Pro zjemnění celkového dojmu je možné stáhnout boky tašky tenčí šňůrkou. Lze protáhnout jakoukoli šňůrku, nemusí být jen černá, jak je tomu na fotografiích, ale záleží na nositelce. Vnitřek tašky je černý se třemi kapsičkami, jednou uzavíratelnou na zip a dvě jsou volné.

Druhá „tygří“ kabelka

Tvar kabelky vychází z tvaru otevřené tlamy řvoucího tygra, kdy se nám naskytne pohled na tygří špičáky a vyplazený jazyk. Celkový tvar je trojúhelníkový. Na předním díle jsou našity béžové špičáky a mezi nimi šedý vyplazený jazyk, který je zároveň funkční kapsou. Horní a dolní zuby jsou spojeny kovovým kroužkem. Tento kroužek lze vyvléknout a zuby spojit např. svázáním stužkou. Kabelka pak působí jemněji. Kabelka je určena k nošení v ruce. Ucho je vytvarováno podle tvaru tygřího čumáku a uzpůsobeno, aby padlo dobře do ruky. Zadní díl je ze dvou částí, z nichž vnitřní část se po rozepnutí zipu vyklopí a tím se kabelka otevře. U této kabelky jsem zvolila největší podíl černé barvy a červenou jsem nepoužila vůbec, protože kabelka je dost výrazná už svým tvarem.

7. Závěr

Tato práce se zabývá vytvořením tvarově neobvyklých kabelek. Tvarové řešení je založeno na získaných informacích o velkých kočkách. Bylo ovlivněno také technologií. Vytvořila jsem kolekci kabelek inspirovanou lvem, levhartem a tygrem. Mými hlavními požadavky na konečnou podobu kabelek byla úplná funkčnost, dostatek prostoru a nositelnost.

Při výrobě jsem párkrát upravila původní vzhled návrhu nebo vymyslela jinak řešené zapínání apod. Změny vycházely buď z technologických postupů, vlastností materiálu anebo z dostupnosti dané drobné přípravy. Měla jsem také problém se sehnáním zdrhovadel se dvěma protiběžnými jezdci. Je obvyklé dávat na tašky taková zdrhovadla, která se zapínají, když jedou jezdci k sobě. Sehnala jsem ale jen zdrhovadla, která se dávají např. na bundy – zapínají se, když jedou jezdci od sebe. Nakonec jsem to vyřešila tak, že jsem jezdce vyvlékla a navlékla je opačně.

Realizace byla časově velmi náročná, některé postupy vyžadovaly zručnost, preciznost a především trpělivost a to tím spíše, že jsem neznala přesné technologické postupy výroby kabelek.

Celkově jsem s výsledkem své práce spokojena. Z kabelek vyzařuje dynamika, pohyb, výraz, ale zároveň není na první pohled jasné, např. u „tygřích“ kabelek, že „to“ béžové jsou zuby a šedé jazyk. Nešlo mi o dokonalé přenesení tvarů a přesné vystižení očí, zubů, čumáku..., nemělo být na první pohled jasné, že je to tygr nebo lev. Jsou to kabelky. Kabelky výrazné jako šelmy, ale pokud v nich chceme šelmu i spatřit, musíme hledat s pomocí fantazie.

Seznam použité literatury

Publikace:

1. Kybalová, L., Herbenová, O., Lamarová, M.: Obrazová encyklopedie módy, Artia, 1973
2. Mazák, V.: Velké kočky a gepardi, Státní zemědělské nakladatelství, 1980
3. Pavličová, Š., Vančurová, E.: Doplnkové aneb Co a jak s módními doplňky, Albatros, 2004
4. Pleskotová, P.: Svět barev, Albatros, 1987

Skripta:

5. Pařilová, H.: Textilní zbožíznalství – Galanterie, Technická univerzita v Liberci, 2006
6. Zouharová, J.: Výroba oděvů 1. díl, Technická univerzita v Liberci, 2004
7. Zouharová, J.: Výroba oděvů 2. díl, Technická univerzita v Liberci, 2004

Časopisy:

8. Magazín Dnes, 8/2008

Internet:

9. http://henriettashandbags.com/a_history_of_handbags.html
10. http://www.elle.cz/clanek/3/282/kabelka_na_cely_zivot.html
11. <http://babinet.cz/zobraz.php?3972>
12. <http://orientalni-satky.rovnou.cz/barvy/rec-barev-symbolika.htm>
13. http://www.invogue.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=188&Itemid=32
14. <http://www.rempo.cz/oddeleni/76/Kozenka-plasticka-kuze.aspx>

První „lví“ kabelka

Druhá „lví“ kabelka

„Levhartí“ kabelka

První „tygří“ kabelka

Druhá „tygří“ kabelka

